... او گولۍ وچلیدې

ننگیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ګولۍ وچلېدې

PROPERTY OF ACKU 5657

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوگوري وچليدي

ليکوال شهرت ننگيال
خپروونکی فرهنگ جهاد
شمېر ۱۰۰۰
نېټه ۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم پير نور علی شاه

ACKU

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولی وچلیدې

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بڼي لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنسټیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او گوډاگي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅوبونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانگړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو گټه - گوریو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانگړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي گوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوږ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توگه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توگه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جگړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يي جگړي اوعمومي پاڅون بڼه لرله ، ترڅو چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توگه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لاړواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينگ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دگوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروگرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په گوندونواو گوندو ويشل شو.

ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي گڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورگري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمگړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنگ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو گڼو کي تر ځانگړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انگيرنود محصول په توگه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننگيال

... اوګولي وچليدې !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلړلی تاريخ دی او وير لړلی خوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاك او د دوی د بريځوپه وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيبت کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاك په مخه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړېدنه او ودرېدنه او بيا په دی وحشي ځواك د هغه بريالي کېدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا ورړده .

رښتيا هم د هيواد په هره برخه کې د دې پاڅېدنو پيل او ابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پر مختللي او په دی وسيله زموږ محلی پاڅونونه ملی او ههيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بڼه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاځيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوي خوا غمرلړلی تاريخ دی او ويرلړلی خونه بلي خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاک او د دوی د بريځوپه وړاندي دافغانستان د مسلمان اواتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن اوپه ځان مغرور وحشي ښکيلاک په مخه کي د تش لاسو خود حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه اوبيا په دی وحشي ځواک هغه بريالي کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کي ددي پاڅيدنې پيل اوابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادي په مخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي متوره رڼا کي پرمختللي اوپه دی وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هيواد وال شوي او د باطل په مقابل کي يي يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

دقلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
بېلابېل ارخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او ګوښې ګوټې
او د دریو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام دقوام او
پراختیا په لوړ څېړي چې پرله پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او بوختوونکی کړی چې
کله ـ کله لوستونکي ته سودا وروالاړه کړي چې ګني ده به وا قعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط دلیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوا یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی .

هورېږي تاسو دړانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او کړان لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم به ورپسې ځو
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د ګرمی پیل و خو دلمرشغلې دسرې په تندې د اسې تیزې
لګیدې لکه تیرې ستنې ، له ورې تودوخې له څمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپین او خړ وځړېدونو پوښلی و د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، دګګ دنګ چنارونه د شمال له څپو سره داسې ښکلي په تال
یوه او بله خوا زنګیدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او ورمنې شوې وې ، چوغکـــــــــــو به داسې شورجوړ
کړی و لکه چې د سیمې د لس ګونو خواناو او مشرانو په نیونه
تری تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږولې .
بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
دخپلې خولې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، دغسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دقلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
ببلابېل اړخونه ، ببلابېلې سیمې او ببلابېلې څنډې او ګوښې ځړې
او د دوی لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل بېو ربښتیني او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام دقوام او
پراختیا په لور ځېږي چې پر له پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او بډخوونکی کړی چې
کله کله لوستونکي ته سودا ورولاړه کړي چې ګڼي ده به دا قصیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوی یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی .

موږ یې تا سو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ګران لیکوال یې بشپړولو او قدم په قدم په وړینیمنه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

" اداره "

د ګرمۍ پیل و څو د لمرشغلې د سرې په تندې د اسې تېزې
لګېدې لکه تیرې ستنې ، له ډېرې تودوخې له څمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپین او خړ و ځکه دونو پو بېلي ؤ د درې په منځ کې سیند
خرام روان ؤ ، دګنګ چنارونه دشمال له څپو سره داندېښنو په تال
یوه او بله خوا زنګېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغکــــــــــــو به داسې شورجوړ
کړی ؤ لکه چې د سیمې د لسـ ـکونو خوانانو او مشرانو په نیونه
ترې تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات نړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
دخپلې خونبوې د بېګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، دغسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

ایستل دګردي ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په مارشالۍ تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشوېښونو بدرګې.

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره ډېره نه لګېده للمي حوبې له سره کرلې نه وو ، د دښتې او د غونډیو لمنې چې ښځوا به للمه غنم پوښلي وي سپیرې او بې ګبنته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لاروغلي او آرام روان وو ، ښځوانه منډې ساتیرۍ او شوخۍ ګردې تېرې پاتې وې ، د هر یوه سر به دولیو په منځ کې د ځمکې لوته داسې ټیټ ؤ لکه چې خپل قدمونه شمېرې او یا د لارې کاڼي او خښتي ؛ کورونو ته به چې ورسیدل په ترهیدلي ښه او نامرتب وېرې سره به یې دغه خبرې را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وبیو ، پلانی خوږې یې پرون بیولی ؤ ، د بر کلي ملا یې هم بیولی ، د پلاني کورې بېګا تلاشي کړې هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځې او اندېښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې ځې بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو ، او له یو نیم جومات نه به د اذان غږ ترغوږ و کېده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ؤ ، ښځوانی بیروبار ، د دکانو او سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوی را ټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې غه ګنه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو مامورینو کار- ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه ښځوانی ښه او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره وه ، ښځوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږ[illegible]اته لو او د هقاني نورې چارې پرمخ بیولی او س سر له مابنامه له خپلو کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه لندغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږی لیوان یوه او بله خوا ګرځاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا د ا وندوروې غږیدې چې له پاکستان او ایران نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوي خو بیا هم

هغوی
ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ دومره نه کړول لکه چې په مارشل‌لاتر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې.

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره ډوډه نه لګیده للمي حوبې لسره کرلې نه وو، د بشتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به لله غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کښته پاته وې.

زده کوونکې به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لاروغلي او آرام روان وو، پخوانۍ متلې ساتیرې او شوخۍ ګردې ترې پاتې وې، د هر یوه سر به ډولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ ؤ لکه چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خټې؛ کوم وخت چې ته به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نامرئي ویرې سره به یې دغه خبرې را غبرګې کړې. زموږ د حساب معلم یې هم وینو، پلانی خو یې پرون بیولی ؤ، د برکلي ملایې هم بیولی، د پلاني کور یې بېګا تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځې او اندیښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې کلکې نښتې وې. د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا بار شوې وې، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات نه به د اذان غږ ترغوږ کېده.

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ؤ، پخوانۍ بیروبار، د دکانو او سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته، ځوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې خه ګڼه ګونه لیده کیده.

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریونو کار- کوانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانی بڼه او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس ترډرې ساعته سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه، چې د لارې په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ.

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره وه. پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د ځورلسمې سپوږ... ته لو او د دهقانۍ نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له مابنامه له خپلو کورونو نه نه شوی وتلی، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه لندغریو د سورلی موټر به دګزمې په نامه لکه وږي لیوان یوه او بله خوا ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې.

د خلقیانو له خوا د ا وندوورې غږ یدې چې له پاکستان او ایران نه داره مار او غله راغلي ستاسې په کورونو دارې او چاپې اچوي ځکه به د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ. او د اولسوالۍ موظفین به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په نامه د خلکو په کورونو داره او چاپه څوك غورځوي خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ
زيات شوی ؤ ، له کابل نه به د لوا جيپان راتلل او بيرته به تلل . دا
او اضطراب ، اميدونه ، او دردونه اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج
ته رسيدلي وې . له چا سره د خلق او پرچم د وحشي دار مارانو د -
تاراکونو ويره او له چا سره د يوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه له چا سره
د دغه پاڅون د پېلامي او جريان په هکله اندېښنې او له څينو سره د دغه لارې
دستو تزوا او رهبرو ناکرارې . دغــــــه اضطراب ورځ تر ورځې
پياوړی کيده ، د خلقيانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان
عوارې دوردګو په سيمه او کوروبو حملې وکړې ، ځکه او کورونه يې
لاندې کړي او دغه حرکت ځمکې او شته ترې واخلي . دغه آوازه
ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم خپرګيده او
په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله .

خو خلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی
ديني او ملي ورونه دي او پيړۍ پيړۍ يې د اسلامي اخوت په رڼا کې
د ورورۍ او ګاونډيتوب مثالي ژوند تير کړی دی .

د سيمې سپين ږيري او مشران هم پوهيدل لې بل ځای غونډه
غونډه کيدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې او بله ... سره
را ټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له څو شپو ورځو راسې دغه ورلسيدلي
کتنې روانې وې . د نږدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل
له دردمنو او سپين ږيرو پې د يو ډول د ننيز داد او خوښۍ رڼا ځليده
داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .
داسې لکه چې د غوبي له ناورين او د کمونيزم له وحشت نه
بې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا ومن پې د مستبد او کفري نظام را پرځولی وي.
خو بيا هم څه ښې نا آرامي او اندېښنه به کله نا کله د هغوی
له حرکاتو او خبرو څرګندېده . د همدغه حالاتو په جريان کې
په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه
ولسوالۍ ته را ورسيدې چه په مخ کې يې خو جيپ موټر او دوه ټانکونه
روان وو .

حکومت يو ځل بيا سپين ږيري راغونډ کړل ، د اخل هرڅه به
واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو د املي وه چې له دوی
نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت
دا هم زياته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمون او مال او شته به يې ستاسو
د سپين ږيرو او حکومت پر دغه موافقه ډير خلک خواشيني وو ، مختلفو
اندېښنو او چرتونو په سر اخيستي وو ، ډيرو د کرکې په سترګه ورته کتل
او داېي د ګرد قام سپکه کڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .
خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی به خپل نيرنګ او استعماری

هغوی مجبور وو.

* * *

دغو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ، له کابل نه به دلګ دلګ جيپان راتلل او بيرته به تلل. دا او اضطراب، اميدونه، او دردونه اندېښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسيدلې وې. له چاسره د خلق او پرچم دوحشي دارماړانو د تالاکونو ويره او له چاسره ديوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه. له چاسره د دغه پاڅون د بېلابېلو او جريان په هکله اندېښنې او له څېنو سره د دغه لاري د ستونزو او ربړو ناکرارې. دغـــــــــــه اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کېده، د خلقيانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان عوارې د وردګو په سيمه او کوړونو حملې وکړې، ځمکه او کورونه يې لاندې کړې او دغه حکردې ځمکې او شته تريې واخلې. دغه آوازه ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميټنګونو کې هم غبرګېده او په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله.

حوځلک پوهيدل، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی ديني او ملي ورونه دي او پيړی پيړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ينه ګانو يتوب مثالي ژوند تېر کړی دی -

د سيمې سپين روږي او مشران هم په ځای او بل ځای غونډې غونډيدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله دره کې سره راټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو. له څو شپو ورځو راسې د دغه ورلسيدنې کتنې روانې وې. د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له دردمنو او سپين ږيرو څېرو يې ديو دول د ننيز داد او خوښۍ رڼا ځليده داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غويې له ناورين او د کمونيزم له وحشت نه يې ژغورونده لوری موندلی وي او همدا وينې يې د مستبد او کفري نظام رابرڅولی وي.

خو بيا هم څه بنسې نا آرامي او اندېښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو، کړنو او خبرو ځرګنديده. د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت يوځل بيا سپين روږي راغونډ کړل، داځل هرڅه په واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سيمې مشرانو د املي وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زيانه کړی وه چې د هزاره ګانو سر زمون او مال او شته يې ستاسو د سپين روږو او حکومت پر دغه موافقه ډير خلک خواشيني وو، مختلفو اندېښنو او چرتونو په سر اخيستي وو، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل او داپې د ګرد قام سپکه کېله او اولس ته تاريخي ننګ او عار.

خلقيان ډير خوشاله وو، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

لومړي دغه دوازه قوموته نښتي تصور کړی وو ، هغوی داسې
دغه زړه حربه چې بېل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ
بری سره پلې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاتې وې چې ځینې مشران په خلکو
ورګډ شول او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خواته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو تینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شو خلاصولی - ځکه چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هر څه پته لګولی وه هغوی هم نور
وکړی تشویقول او د ټاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمیرلې .
په ټاکلې ورځ یوځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جم او جوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کیده .
په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار یوځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
پیلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زیرې ترانې یې غږولې ، سرې فکر کاوه چې څنګه تول خوځیږي .
په ډیره بیړه وار په وار د درو او کلیو او سیدونکو توپک واخیستل
د ستړي کو په رپ کې یې پالک کړل او کمربندونه یې وتړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ ډول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقداری
کې هم د همدغه وړ پروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .
هغوی چې وسلې اخیستې وې دیرنا کاره وو ، د انتظار ګړۍ
دیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل
لکه چې بهرته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هر څه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلې وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپانې .
د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه رواپستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیر مترقبه او نا اټکل شوې
پیښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټلونو هرلورته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .
له بهرنه د مجاهدینو د توپکو باران چلیدل .
څو تنو لوړ (سوګند) وکړ چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو
پر موضع ورو خیږي له « یا الله » سره یې پرې ورحمله کړل د یوګیلن
پټرولوله او رسره پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړ کې د غه دوازه قومونه نښتې تصور کړي وو ، هغوی داستعما
د غه زړه حربه چې بېل يې کړه ايل يې کړه يوځل بيا عملي اوله بشپړ
برې سره پلې ليده .

د ټوپکو ويش ته دوه ورځې پاته وې چې ځينې مشران په خلکو
وګرځېدل او د ټوپکو اخېستو ته يې تشويق او وهڅول . اولس
حيران وو ، له يوې خوا يې د کفر او کمونيزم غيراسلامي کړنې
او اقدامات ليدل او بلې خوا ته يې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخيستو کې د خپلو مشرانو ټينګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو يې سر
نه شو ې غړولی - ځکه چې لږ څه څيرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزيه کړنو د هرڅه پته لګولی او هغوی هم نوې
وګړې تشويقول او د تاکلې ورځې راتلو ته يې د انتظار ګړۍ شميرلې.
په ټاکلې ورځ يوځل بيا د ولسوالۍ بازار او دکانونه يو عظيم جماوجوش
په سر واخيستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زياته وه چې هيڅ تصور يې نه کيده.
په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار يوځل بيا د يوه عظيم خوځښت د
بېلابېلو شاهد وو ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د نړيوالو ترانې يې غږولې، سرې فکر کاوه چې ځمکه تول خوځيږي .
په ډيره بيړه وار په وار د درو او کليو او سيدو نکو ټوپک واخيستل
د ستر ځکو په رپ کې يې پالټ کړل او کمربند ونه يې و تړل .
پلان دومره دقيق طرح شوی و چې د عمل ترشيبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګيانو هيڅ دول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقداری
کې هم د همدغه ورپروګرام له مخې د ټوپکو ويش جريان درلود .
هغوی چې وسلې اخيستې وې دېر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ
ورته ترخې او سختې پرې تيريدې ، زړونه يې په سينو کې داسې درزيدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشو ې زغملی ، او
هرڅه د يوه انفلاق پولې ته رسيدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
ديوالونو وروختل ، جذبات طغيان شول او ولولې توپانې.
د ټوپکو ويش لا پای ته نه و رسيدلی چې خلکو اسلامي بيرغونه راواېستل
او د الله اکبر او يا چاريار په نارو سره يې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونيول ، او پر ولسوالۍ يې بريد پيل کړ .
سخت جنګ و نښت ، خلقيانو چې له يوې غيرمترقبه او ناڅاپي پيښې
سره مخامخ شوي وو پيښې سره ځانونه مخامخ ولېدل په وارخطايي او ليونتوب يې د ولسوالۍ
او هوټل د ننه هر لور ته د درنو ماشينګنو ډزې پيل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کليو ته يې د ټانکونو او درنو ماشيندارو خولې سمې کړې او بې
دريغه ګولۍ يې پرې وچلولې خو په دې يې هيڅ درزه درد غلی نشو .
له بهر نه د مجاهدينو د ټوپکو باران چلېدل.
څو تنو لوړ (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشيندار و
پر موضع ورو خيژي له " يا الله " سره يې پرې ورحمله کړل ديګيلن
پټرولوله او ورسره يې پرې وروختل او موضع يې لاندې کړه .

ولسوال له غوسي او واره. لکه مار تاو تاو کیده. دوه ځله یې پڅپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوری تشي کړي، دا ځل هغه بیاله کنټرولو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله، خو بیرته یې ژر لاس وننیو. خپلې پولیسو شوندې یې په غاښونو چیچلې، یوه اوبله خوا یې بې هدفه ګرځندې او لیونۍ قدمونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شا وخوا کوونو د دفو امرورکړ. خو زړه یې بیا هم کرار ونه مونډ. دوربین یې وغوښت چې وګوري د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوم خوا او څه ډول دوزی کوي، د دوربین سترګې یې ریږ دیدلو لاسونو په خپلو سوو خونکارو سترګو سمې کړي د دوربین آینه د لمر دوروستیو وړانګو له تکو سره وپرقیدې له دغه ځرکیدو سره د یو مجاهد د توپک ګولۍ سیخه د د. د دوربین سپر سترګې راسمه شوه او له مغزویې ووته. له یوې سختې چیغې سره یې ځمکه را ولوید او له خولغتو وهلو سره یې ساه ووته.

مجاهدین واریه وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل. د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو لږ شیبه وروسته د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې. مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او غیسي د یوې تیاره شپې په تورو زړو ګې د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ تر ځاورو لاندې شوه، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیدو وو.

... او ټانکونه وغورځیدل!

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱٦ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تیلفوني خبر ورکړ شو. د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایي د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله. له هغه خوا د محافظینو د ګارد له خوا بیرته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه تینګیدو وویل شول. خو د دفتر موظف اصرار او تینګار دومره زیات شو چې ګارد مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو را بهر کاندي.

امین په خپل د د غږ د خپلې استبدادي کړکیچن پریوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ را سمه کړه په پاسته کوچ سپه د ده واوښت. پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودې؛ خوله یې سره یې په څیره کې د اسې ژور بدلون راغی چې دیوه بې ساري وحشت او ویرې ګډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوال له غوسې او واره لکه مار تاو تاو کیده. دوه ځله یې پټلو عسکرو د کلاشنکوف حجوری نښې کړی، دا ځل هغه بیاله کنټلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله، خو بېرته یې ژړلاس وتيو. خپلې پولیسو شوی شونډی یې په غابښونو چیچلې، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرځندي اولیونی قد مونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شاوخوا کوروټو د دفاع امروړکې خونړه یې بیا هم کرار ونه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوری د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوم خوا وڅه ډول پرځی کوی، د دوربین سترګې ئې په رپن دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو سترګو سمې کړی د دوربین آینه دلمر دورو ستیو ورانګو له تکوسرو پرتیدۍ له دغه څرکیدو سره دیو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه دده د دوربین سپر سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته. له یوې سختې رهاری سره په څنګه راولوید او له څولغتو وهلو سره یې ساووته.

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدی کیدل. د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو او شیبه وروسته دکمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوی مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او غیی د یوی تیاره شپې په تورتم کې د کمونیزم دوحشتونو بی جلبه واکمنی تر څاوره لاندې شوه، او دسهار د لمر څرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیدو وګ

... او ټانکونه وغورېدل!

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۱ -) د دفاع وزارت د سیاسی تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د بېښې په هکله چې پلان د هغه ترنظر لاندی جوړ شوی و، تیلفونی خبر ورکړ شو. د سیاسی تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایی د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفونی تماس د نه تینګیدو ویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او تینګار د ومره زیات شو چې ګارد مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندی.

امین په خپل د د غبي دخپلې استبدادی کړکیچ پریوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږی راسمه کړه په پاسته کوچ سپه دوه وارینت - پینې یې پرمخامخ پروت میز کیښودی؛ خولدې سره یې په ښیه کې داسې زور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویری ګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتزاج يې تمثيلاوه - غزولې ښنې يې راټولې او په کوچ کې راسم شو - امين هيڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشيانه طبيعت دخوږې تور ژبغراندہ لمبو د هغه پرشنډی دوېرې او شکست خولې راماتې کړې وې .

د امين غږ تور هم دد او غوسه ناک شو - هغه يې کوله چې دتهر دشدت له امله داسې وښيي چې تور او پيدلو ته تيار ندی او نه غواړی تور دغه ډول د ماتې او وېرې سپيرې خبرې واړې . ژر يې دمقابل لوری خبره ورپرې کړه او له دی خبری سره يې غوږه په دېر زور سره پر تلفون وروغورځوله چې سبا به دجمهوريتي چارو په وزارت کې د پيښو په هکله خبری کوو او لازم تصميم به ونيول کيږي :

او چې مخ يې راوګرځاوه تو دخ پريړی غوښې يې داسې تکې سرې اوښتی وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرۍ رګونه يې پړسيدلی وو - هغه تور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عيش او نوش کوم محفل چې هغه ته راغوښتي ؤ ناتمام پاتې شو - بد مستو ګډ ونکو نکو او نڅاګرو د وضعې په دغه ناڅاپي بدلون يو بل ته پکه او خپ خپ وکتل - اوبيا په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقيقت ميخوک پوه نشول ، خو دومره يې ضرور وانګيرل چې څه ناوړه پيښه رامنځ ته شوی ...

امين داندېښنو او چرتونو په سمندرکې د څپو په کومې کې دوب دوب

کيده ، خپلې هلې ځلې او مټې په سينه لاهو ورته بريښيدی - يو وار يې حنونړی جذبات راولنړيدل او داسې به يې وپتپيله چې له يوی مخې به بمباری کوی ، يو مخينه وټی ته به لاس اچوی - خوک دې چې د هغه د روسی تانکو نو الو تکو او ... مقابله وکړی ....

انديښنو او وسوسو خوب ته نه پريښوده - د ميز پر سر يې د ودکا له بوتل نه يو ډک ګيلاس په سر واړاوه ، بيا يې هم د وحشيانه طبيعت د حونړې او بې جلبه واکمنۍ طغيان تکرار نشو - له مغزو يې د انديښنو او وسوسو زولنې بيرته نه شوی ، بل ګيلاس ته يې لاس کړ ستونی ستغ په کټ وغزيد او سترګې يې پټې کړی .

* * * * *

سبا رستی امين د جمهوريتي چارو وزارت د ستوري په ماڼۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له يو سر نه تر بله يې قدم واهه ، موظفين او محافظين د هغه غير مترقبه وضعې او حرکاتی ته هک حيران وو ، او ديوی ډيری ناوړی پيښې اټکل يې کاوه .

امين په ډيره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شميرلی - ښی لاس يې د پتلون په جيب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ يې په کين لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکي خلقيان تالار ته راننوتل - امين د

امتزاج یې تمثیلاوه . غزولی ښنې یې راټولې او په کوچ کې راسم شو ـ امین هیڅکله هم له داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشیانه طبیعت د خونړی تنور ژبغړانده لمبو د هغه پرشندی دوېړی او شکست خولی راماتی کړی وی .

د امین غږ نور هم دد او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښيي چې نور او پېدلو ته تیار ندی او نه غواړی نور د غه دول د ماتې او وېرې سپېرې خبرې واری . ژر یې د متقابل لوری خبره وربری کړه او له دی خبری سره یې غوږ په دېر زور سره پر تلفون ورو غوړځوله چې سبا به د بهرنیو چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به ونیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د مخ پرېړی غوښې یې داسې تکې سرې اوښتې وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړې رګونه یې پړسیدلی وو ـ هغه نوره د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه ته راغونښتی ؤ نا تمام پاتې شو ـ بد مستو ګډ ونکو ونکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون یو بل ته پکه او خپ خپ وکتل ـ او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل . . . که څه هم په حقیقت میڅوک پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرله چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی . . .

امین داندیښنو او چرتونو په سمندرکې د ځپو په کومی کې دوب دوب

کیده ، خپلی ملی ځلی او مخې په سینه لاهو ورته بر ېینېدی ـ یو وار ـ یې خونړی جذبات راولټرېدل او داسې یې وپتېيله چې له یوی مخې به بمباری کوی ، یو مخینه ونی ته به لاس اچوی ـ څوک دي چې د هغه د روسی ټانکو ښوالو تکو او . . . مقابله وکړی . . . .

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو دک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه طبیعت خونړی او بی جلبه واکمنه طغیان کرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنې بېرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی ستغ په کټ وغزېد او سترګې یې پټی کړی .

* * * * *

سبا رسمی امین د بهرنیو چارو وزارت د ستوری په مانۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، موظفین او محافظین د هغه د نه غیر مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حیران وو ، او دیوی دیری ناوړی پېښې اټکل یې کاوه .

امین په ډیره بې صبری د انتظار ګړی شمیرلی ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګی یې په کیڼ لاس ترل شوی ګړی ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیار کړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوڅو د خپګان او تأثر تری خوتکیده - څیر وې دیوه غیر منتظره خوانشینی څرګندونه کوله، چې حق په جانب بڼه یې نیولی وه - خو لدی سره یې داسې سنکاروله چې د پیښی او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، او د خپل د ننیز واو او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادی پوښتنې وروسته د ستر میز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قوا قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د ډیری بیړی او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راوایستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼی ریږدیدل، له ډیری وارخطایی نه یې د راپور پاڼی ګډی وډی شوی وی، د شرم او ویری په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپېدو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د ټوپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بی کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولی او نژدی یو ولس نژدی ټوپک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالی او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زمونږ زیات شمیر خلق ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لاتر اوسه مونږ ته نه دی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وې ویل: ماته و ویلې چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشی.

محمد دوست: صاحب مونږ څه خبر وو. د ګروال غلام دستګیر خو شپږ کاله په روسیه کې تېر کړی ارکانحرب یې هلته اخیستی. مونږ څکه پری باور او ډاډ وو، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه اغیزمن رول لوبولی دی. امین بیا هم پخپل سوک له میزنه پټ شو تېر کړ تاست کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله ناببره غر سره وریدلی وی زیاته یې کړه: نه نه، تاسی له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاری مو کړی انقلابی!! دید او درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبی انضباط او درایت!! مو له پامه غورځولی دی...

په اوریدونکو کې دا جرئت نه و، چې د پیښی په اړه د-

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ماڼونه داسې عیار کړي وو چې د عسکري انضباط تر څنګ یوږود خپګان او تأثرتري څرګندیده - څیر وي دیوې غیر منتظره خواشینۍ څرګندونکوله، چې حق په جانب بنه یې نیولې وه - خو لدې سره یې داسې سنکارو له چې د پیښې او سترونزې د مقابلې او حل لپاره د جدي او بریالي اقدام لپاره بشپړ تیاری لري، او د خپل د دښمن وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر مېز شا ته ناست - د مرکزي قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادي اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د ډیری بیړې او وارخطايي په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستي پاڼې رېږدېدل، له ډیری وارخطايي تري د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رېږدېدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپار آواز پورته کېده چې د پاڼو

د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د توپکو د ویشلو پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولې او نږدې یو ولس نږده توپک یې تر لاسه کړي دي - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقه‌دارۍ یې برید کړی د علاقه‌دار او ولسوال په ګډون زموږ زیات خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته نه دی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وي ویل: مانه وویلې چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د ګروال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تېر کړي ارکان حرب یې هلته اخیستې. موږ څکه پرې باور او داده وو، خو اوس ابتدایي راپور داسې ښيي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاڅون او ولاړېدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم چپل سوک له میز نه پورته تیر کړ تاسټکسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله نابېره غږ سره ویریدلي وي زیاته یې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاري مو کړي انقلابي!! دید او درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط او درایت!! مو له پامه غورځولی دی ...

په اورېدو نکو کې دا جرئت نه و، چې د پېښې په اړه د-

امین د خالت ته په رمزی او کنایی بڼه اشاره وکړ، له خیرو او خوږمنو سرو سترګو یې داسې بریښیده لکه چې د پېښې مسئولیت پرې دېر درونه والی کوي - د تولو سترګې په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګېږ و دار کې ورو ورو پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو ټولي هوایي قوا، ځمکنۍ قوا، بالا حصار او قرغې ته موټرلرو رتبه پوځي هیئت په سیمه ربړ پروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په تلو زمخو کې لیږو چې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تیروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسي دقیق او مراحیز عملیات چې پر اشرار همه ستر ونډي پاتې نشي.

امین پریکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یو وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځ او پرو پسوز په شپو سره له ځایه پاڅیده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره بیرته ودرېدل د دوتلو پروخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه: زه ترڅو صاحب ته خم تاسې به په دیره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پر مخ بیاې او ماته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مرو سترګو بیا ځې د مره ورغبرګ کړه

چې دېر ښه صاحب!

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغرولو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځیده، په پاخه سړک یې خپل پولادي غابښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه.

هو! د کابل د ونو، بوټو پاڼې چې څو مره تازه ګرمي زمولولي وې - له هغه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مړوړلي وو - له خیرو یې دیره ژوره خزن او اند یښنو د وک پورته کیده ...

دښمن د رواړي او اسمایي غرو لمنې بیا د یوی بلې خونړۍ ناجعې او ناتار شاهدې وې شاو خوا غرونو له ښاره خپله غیرتمندۍ گزارته وکړې وه - او داسې یې خپله غیرتي نیولې ځ لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي، د شیر پور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ټینه ټینه کیده بالا حصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ویارلې مقاومت ننداری ته سترګې په لار و، چېرته بیا کوم بل نوی "کیونارې" راوپرځوي او کوم بل "شاشجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

امین د خالت ته په رمزي او کنايي بڼه اشاره وکړه ، له خیرو او خوږمندو سرو سترګو داسې بریښېده لکه چې د سپیني مسئولیت پزې ویر دروند والی کوي - د تولو سترګې په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګیږ و دار کې وروستی پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه دننه به د کوماندو ، ټانکونو ، هوايي قوا ، زغروالي ځواکونو قوا ، بالا حصار او قرغي نه موکد لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه ډبرېده پروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په ځانګړي ښکلې زغروالې قوا کې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مرګ‌ځیزعملیات چې یو اشرار هم تری ژوندي پاتې نشي .

امین پریکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یو وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځ ځای پر سوز په شپولو سره له ځایه پاځېده ، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره ټیټ پورته وغورځېدل او د تلو پروخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه ترهکي صاحب ته ځم تاسي به په دیره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات راروسوئ ...

هغوی په مړو سترګو یوا ځې دومره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوايي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده ، په پاځسرک یې خپل پولادي غابنونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل دونو ، بوټونو پاتې چې څوک مره تازه ګرمي زمولولي وي - له هغه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مړوړلي وو - له څیرو یې دیره ژوره خزن او اندیښنو دوک پورته کېده ...

دښمن دروازې او اسماني غږ لمنې بیا د یوې بلې خونړۍ ناجعې او ناتار شاهدي وي   شاه خوا غرونو له ښاره خپله غیرتي کرکه تاوکړې وه -   او داسې ځای په هغه خپله غیبني کې نیولي وو لکه موږ چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي ، د شپې پوړ کلایو ځل بیا د وطن د آزادي د دښمن ځپلو ته نینه نینه کېده   بالا حصار بیا هم دیره بل نوي ناتار او ویارلي مقاومت ننداري ته سترګې په لاره ، چې چېرته بیا کوم بل نوی " کمیونارډ " راولېږي او کوم بل " شاشجاع " د خلکو د قهر په لمبو کې وننغاړي ...

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل "مکناتن"
د ځیګر څیرولو ته نوي "اکبران" راوړاندي
کول ...

تنګیو منزري هم خپلې نزامی تهیتګولي چې څوک بل "برائیډن"
ترې نیم ژواندي ونه وځي ...

د زرنګار پارک عونډه بیا د هیواد د اسلامي نهضت د سرتیرو
د تکبیر ملکوتي آواز ته غوږ نیولي و ... او د استعمار - کمونیزم
فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزي تیر پلونه دیره نوي قیام او خوځښت
مخې ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامي نهضت د مبارزو یادونه را سپړل
لارو او واټونو دیره نوي ویارمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد
د تیرو ویاړونو او ازمینتونو کښي په نښه کول .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکي او دوچ ویاړونکي حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاڅیدلي ولس د انقلابي هود ، اتلو
الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د ټانکونو او توپونو یو اوږد کتار
خپله لاره وهله او هلته .....

... او هلته چې الله اکبر نارو
د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له سترګکو سره د زړو ویاړونو
لکه د یوه بختور زیری انګازې خپرولې - د کوکیو په پلوشو کې دیو نیکمرغه
ارژغورنده سبا وون نښې ځلیدلې - او په هغه تیاره کې د مرو کیږ د
رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د توري تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي
ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوږې او وحشت مرکزونه
پروت ویروونکي بند نارې . د زندان زنځیرې ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بيا د خپلو تيرو وياړونو په ياد ولو سره د يوبل «مكناتن»

د خيټګر ختيرولو ته نوي « اكبران » راوړاندې

كول ...

تنګيو مزری هم خپل ژامې تېينګولی چې څوك بل « برلايدن »

تري نيم ژواندی ونه وځي ...

د زرنګار پارك عزندی بيا د هيواد د اسلامي نهضت د سرتيرو

د تكبير ملكوتي آوازته غوږ نيولی و . - او د استعمار - كمونيزم

فساد او استبداد پرخلاف يې د مبارزې تېر پلونه ديره نوې قيام او خوځښت

مخې ته په خپله سينه كې را تازه كول .

كابل پوهنتون بيا د اسلامي نهضت د مبارزو يادونه راسپړل

لاړو او واټونو ديره نوي وياړمن او بې سياله خوځښت په مينه د هيواد

د تيرو وياړونو او ارمنيتونو كرښې په ښنه كولې .

په همدغه ورځ يوه زړه بوږنوونكې او دوح ياروونكې حالت كې

د كابل له زړه نه ، د ايمان پرتكيه د پاچشيد لي ولس د انقلابي هود ، آلوتو

الوحماسو او وياړونو د تكون لپاره د تاتكونو او توپونو يو اوږد كتار

خپله لاره وهله او هلته .....

... او هلته چې والله اكبر نارو د تيارو زړونه شيل

د سپوږمۍ په تته رڼاكې د ستورو له سترګكو نو سره د زړو وياړونو

لكه ديوه بختور زيږي انګازې خپرولې - د كوليو په پلوشو كې ديو نيكرغه

ارزغورنده سبا وږن ښې ځليدلې - او په هغه تيارو كې د مرد كيو د

رڼا كرښې د كفر او كمونيزم د تورې تروږمې د زړه ښيرلو ته بيخي

روته ښكاريدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوېرې او وحشت مركزونه

پروت ويروونكي ښه نلري . د زندان ښخيرې ماتې شويدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوونو ته خپله کډه بار کړیده.

دغه سهار مرغان د پر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په دې سرو اوږدو اوجګو یې له یوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ یې جوړ کړی و لکه چې د ټول عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د نوې غوټۍ پرانیزي.

د دغه ګهیځ سپیده چاوده بل ډول و - درونډ او هیبتناک. خوځون و او اروا پالونکی.

د ن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ د امې خوندور لګیده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ویښ زړونه یې لا بیداروله - جذبې او ولولې یې نورې هم راپاروله اوتوندې کولې.

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر وخت نه بریښنده او ورنګینې وې - د لمر خپرې د دښمن تورې زړونه خیرلي وو او د آزادۍ او بریالي مقاومت د پیل او دوام ځرک بڼې یې انځور کړي وې.

دغه سهار له بل سهار نه په خوا زیات توپیر سره پیل شو - ستړي یې بل ته دویلو د پر ځای اونوي د پېر ناویلي زړونه سپړلو ته لیکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د ځرګندولو د پېر نوې او مینه ناکې خبرې ګرځیدې.

سینه ن مرام یون ته کاوه څکنو خپرو خپرې په دې تیرې او یې صبر له یو بل سره تندي جنګول.

د سیند د اړو غاروته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سځ ولاړ وو.

د بریښناد نابرېکي په نهر کې کباڼو د اوبو له تل نه د نن ودځې د یادونو شنداري ته پرله پسې غوټۍ او هلې.

د خلکو له څېرو یو ډول مینه ناک هیبت او صلابت ځلیده - لیرې نه د اپرون و آبله ودځ موچې همدغه وکړي لیدل او نن مو له نظره تیرول د پر زیات تغییر ترې بریښیده.

پرونۍ چډیره بزګه پر اوږه بیل او کلنګ و او وچو شونډو او سپیره مخ یې د بدې ودځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه یوه توره بېړۍ د ایماني پرتم او ځواک ښنداره ښیله اوله ځیرې یې له پر اوږده غمونو کې انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې ځلیدې.

نوه ورونکي شنداره وه - پاروونکې ښنداره او مینه ماتوونکې. زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل تا به ویل په کاینا تو کې له یوې مخې ساه او روح پو کلی شوی - له هرې تیږې هر ګمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوښۍ ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د څپو آواز ته د زرګو له غاړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوړو نو خپله کډه بار کړېده .

دغه سهار مرغانو د پسرلي وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ
د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد یې له یوه ښاخ
نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ یې جوړ کړی و لکه چې د ټول
عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانیزي .

د دغه ګهیځ سپېده چاوده بل ډول و - درونده او هیبتناک .
خوځون و او اروا پالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکي غږ د اسې
خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ویښ
زړونه یې لا بیدار ول - جذبې او ولولې یې نورې هم راپارولې او تونده ی
کولې .

د هغه سهار د لمر ځرك څلنده او طلایي پلوشې له بل هر
وخت نه ښایسته او ورنګنې وي - د لمر ځپې د د ښمن تور زړونه
څېرلې وو او د آزادۍ او بریال مقاومت د پیل او دوام کرښې
یې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خوړ ایات توپیر سره پیل
شو - سترګو یو بل ته د ویلو د پرخه لرل او زړونو د پر ناویلې رازونه
سپړلو ته لیکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د څرګندولو د پرې نوې
او مینه ناکې خبرې کرځېدې .

ACKU

سیند نن مړاوی نه کاوه څکو خوځېدې په ډېره تېزۍ او بې صبرۍ
له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند د واړو غاړو ته د لک د لک چنارونه لکه وسله وال
سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سي ولاړ وو .

د برېښنا د فابریکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن
ورځې د یادونې ننداره ته پرله پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له څېرو یو ډول مینه ناك هیبت او صلابت
څلېده - لیرې نه دا یرون و آبله ورځ موچې همدغه وکړي لیدل
او نن مو له نظره تیرول د بېړیات تغییر ترې بر یښېده .

پرون چې دیوه بزګر اوره بیل او کلنګ و او وچو شوندو
او سپېره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه
یوه توره بړې د ایماني پرتم او ځواك ننداره ښیله او له څېرې یې له
یوه اوږده غموونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال ورانګې
څلېدې .

نره وړونکي ننداره وه - پاروونکې ننداره او مینه ماتوونکې .
زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل
تا به ویل په کاشانو کې له یوې مخې ساه او روح پوکلی شوی - له هرې
تیږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت
ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د څپو آواز به د زړکو له غاړو

او د کوم مجاهد د خوښې له شلیک سره غبرګې شوې نو د غوږې د خونړې کودتا د یوه یونیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو کې د سیمې یوې او بلې برخې ته د وسلو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له ستړګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک او نشاط ډیوه درونه احتیاج ورباندې ځلیدله . له سترګو مینه - له زړونو امیدونه او له زړونو نه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا ویاړېدل او د خپلو سویو او برلاسیو په هنداره کې یې د یوه ملي غروره لارې په نښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره راغونډ شول تر څو به دیل جاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پرې نه کړو ایښي و ، او له کارتوسو ډک کتارونه یې د ملسر له ورانګو سره یو ځای ښایسته غلې شیندل ، حیروړي د ایماني پرتم او عظمت ځلانګي کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې راتازه کول - د تیرو ویاړونو تاریخ تلپاته ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د توریو او سرلوړیو د دنګ

د ننګ شلې یې ودانول .

د تهمنانو شملې پورته وې - د ننګ ښادرونه څواره وو د پټ پټکي په سرونو ول ول پرانه وو - او له عقابي سترګو سترګکو یې د یوه زړور او شاهیني لید جولان برېښیده تا به ویل چې هر سري کې د محمد جان خان روح غوړېدلی ، هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې پر مخ کې د خپلو ویښو ویوه بلوي .

دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور یې د ښېښو په څېر یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پرېکړې او څرګندونې وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتیدلو خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - ځینو له کاه دانې نه را ایستلي - بل به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه را ولاړ کړي وو ، هغه د رېږ یې له کلاشینکوف سره د تېښتې پر وخت نیولي و - او همدا رنګه نور یې هم یو یو له پټنځایونو را را ایستل کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري ولاړ وو او په انقلابي ویښتابه سنبال . - او د جهادي بیدارۍ او لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واورېدې ، سلا مشورې یې سره وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د کوم مجاهد د خوبنی له شلیک سره غبرګې شوې نو د غوبلې د خونړۍ کودتا د یوه یونیم کال په نږه پروت زنګ یې له یوې مخې لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرونو کې د سیمې یوې او بلې برخې ته د وسلو د داړو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سرې فکر کاوه ځمکه ، غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو ، خوښیو ، تحرک او نشاط ډیره دروند احتیاج ځلیده . له سترګو یې یې نه ولولي له نوبو اُمیدونه او له زړونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدینو په خپل ایماني او روحي ځواک او بیا وه تیا ویاړ پیدا او د خپلو سوبو او بریالیتوبو په هنداره کې یې د یوه ملي غوره لارې پرانیستل کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره راغونډ شول تا به ویل چې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې په ځنګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتاروونه یې د ملا له ورانګو سره بې یېښنا یېښو شغلې شیندلې ، ځیوروبې د ایماني پرتم او عظمت ښایندګي کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل بلونته یې راتاو کول - د تیرو ویاړمن تاریخ تلپاته ویاړونه یې را سپړل او د خپل ولس د تورو او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ شملې یې ودانول .

د تهورمانو شملې پورته وې - د ننګ شادرونه خواره وو د پت پټکې په سرونو مل ول پرانه وو - او له عقابي سترګو سترګې یې د یوه ژوند او شاهیني لید جولان برېښیده تا به ویل چې دغه ټول عقابي سرونه د محمد جان خان روح غوبلی ، هغه را ژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې پر مخ کې د خپلو ویښو د یوه بلونې دلته د مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په یوه داد او باور یې د پیښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي بصیرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او خرګندونې ورکولې .

ده ، دې کرونیونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتېدلو خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یوځل له کاه داني نه را ایستلی - بل به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه را ولاړ کړی و ، هغه د ریخ یې له کلاشینکوف سره د تیښتې پر وخت نیولی و - او همدا رنګه نورې هم بې بې له پټو ځایونو را روان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري ولاړ وو او په انقلابي ویښتابه سمبال - او د جهادي بیدارۍ او لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واورېدې ، سلا مشورې یې سره وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي شورا تشکیل اعلان کړ :

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او . . . د غبرګه توکـــه
پـــــــــــــــدغه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو
قیادت ورو سپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه
به نه وي .

قضايي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کیښودل شوې .
د غلته سرې ته تابیري چې د ولس له منځه راولاړ شوی قوت

کولی شي د د برو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو ته چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې د برې خولې بهولې وي بوبیالي
وخېژي او برېمن . او داسې کړنې وکاړي او په نښه کړي چې دد برو
سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورپسې رسیدلی . په ربښتیا
همچې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي اود حالاتو
په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستو او د جهاني سیاست د د پلو ماسۍ متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بتې کې پخو شوو کار پوهانو - جنرالانو
سیاسیونو او د پلوماتانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په
لار ښوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیوری کې پلانونه جوړول .

او دلته یو بیوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دسنګرونو د لا پوخوالي او برې د لارو یون کاوه .

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څمار کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادن او د رانه پتکي اولوړې شملې
خاوندان .

هلته ټانک ، - برق اووې .
دلته ایمان ، جذبه او احساس .
د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او کره ویزنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه دګناه مطابق جزا کانې
ورکول شوې .

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملك امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او ...... دغو په توګه به

پسد غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او دسیمې او مجاهدینو

قیادت ورته سپارل شو .

که ووایم چې دیوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه

به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - دوعظ او تبلیغ له پاره د

علماوو څانګه او دغسې د نورو څانګو هستې کیښودل شوې .

دغلته سري ته ثابتیږي چې د ولس له منځه راولاړېدونکې قوت

کولی شي د دېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي مانورو کې یې دېرې خولې بهولي وي بوېالې

وخېژي او بریمن . او داسې کړنې وکاړي او په نښه کړي چې دېرو

سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسیدای . په رښتیا

هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیاران دي او د حالاتو

په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه

مستو او د جهاني سیاست د ډېرو ماسیرو متخصصین ، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بتیه کې پخوشوو کارپوهانو - جنرالانو

سیاسیونو او دیپلوماتانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداره په

لاربښوونه د ولسونو له منځه وړلو او دخپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو

یې دخپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې

د حق د دښمنانو د لا پوځالي اوږې د لاروېو کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څنګ کې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیك - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خاورو او دړانه پټکي او لوړې شملې

خاوندان .

هلته ټانک ؤ - بمونه او الوتکې .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې

او کره ویزني ترې وشوې او هر یوه ته د هغه دګناه مطابق جزا ګانې

وټاکل شوې .

د مجاهدینو ګروپونه د سیمې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په توپان کې د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلوما شومانو به وړیسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین سرو ښځو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو په نثارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په درنو کلماتو ستایل .

د غونډ ګروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په ښه کولې .

د هیواد هره ذره او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کړنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ړنګیدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هره خوړ د دښمنو د کسکریو د رغړیدو لیوال - څومره زړه وړونکی او ښکلی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتیرو بندګانو له څیرو وړینې - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له ستوني یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سرخسک کړي - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وړ قیږې د فکر په ساحه کې یې یرغل د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفرځپونکی او آزادي بښونکی روح راپاریږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن پروسپیزو او برجونو بارکونو او پخو تأسیساتو وړوخیژي - د کولیو باران او د اورلمبو د لمبو څخې زناوبولي او د خپلې توږې د عظمت توغ اوچت کړي او وېې رپوي - څومره د ادمنده هغه صحنه چې یو ولس - یو بېوزلی ولس یو بې اسرې ولس د یوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پروراندې وسله راپورته کا چې تر ټولې د نړۍ د یرستر او دېر لوی شیطاني او استعماري قدرت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبه یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندۍ بیلګه وځلوي او پښتو لړۍ کې یو تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوند ګڼي، هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم تړلپاتې نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده ده او جهاد .

د مجاهدینو ګروپونه د سیمې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی
شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانو د تکبیر د اروا پالونکو
نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد
او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلو ماشومانو به ورپسې د تکبیر نارې
غبرګې کړې - سپین ږیرو به ځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو
په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په درنو کلماتو
ستایل .

دغو ګروپونو د سیمې د ساتنې په لار کې د سنګرونو د جوړولو
له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکې برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې
په نښه کولې .

د هیواد هر نوی او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر
دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی
او هره تیږه یو نه نړیدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر
خوږ د دښمنو د کسکریو د رغړیدو لیوال - څومره زړه ورونکی او بړین-
نوونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتیرو
بندګانو له څیرو وبرېښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې
پورته شي - له متو یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سرهسک کړي-
له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وبرقیږي د فکر په ساحه کې
یې پراخې د خدای (ج) په لار کې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن ځپونکی او آزادي بښونکی روح راوپاریږي او په
حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي
په دغه لار کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت
د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پښتانه لاس د دښمن
پروسپیزو
او برجودو بارکونو او ځنو تأسیساتو وروخیژي - د ګولیو باران او
د اورلمبو ځانوي او د خپلې تورې د عظمت تږغ اوچت کړي او
وې ړنوي - څومره د ادمنده هغه صحنې یو ولس - یو بیوزلی ولس
بې اسرې ولس د یوه داسې پرځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن
طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شایي د نړۍ د یو ستراو د
لوی شیطاني اقتدرت (استعماري) ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون
پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي-
فتح او سوبرې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي
په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو
د برلاسي ژوندي بیلګې وځلوي او په تولنیزه کې تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي.
ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي
او سرلوړی ژوند ګڼي، هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لار کې
مرګ د ژوند دوهم (تسلسل) نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده ده او
جهاد .

... او يوځل بيا ترتوپان وړاندې چوپتيا خوره شوه!

د هليکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تيزه پرتاخه سرک خپلي پولادي ځانې ښخولې. د مخابرې د ماشين موظف په ډېر اضطراب او هيجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي يې د حالاتو د مقابلې هيبت د خولو کړې وړې ليکې ايستلې وې چې د ورو په څېر وکې يې لاړې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ويرې له بل هر خيال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دايره کې د توپک د ډز او د څولو د لمبو کرښو يکنواخته او ستوماتونو نکي زلزله جوړه کړې وه .

د يوه مجاهد د غټ پټکي ، د کارتوس د کمربند او د ټوپک خونړې شپيلۍ په هغه خپل ځيګر ته څېرمه ليدله - او پر ماشه ايښې ګوتې به هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول ، د ډز د خوب احساس او ډاره ، ګرد ونو يې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وبړې او سپيرې د بنتې د دوه لاپې پرسر چې پخوا به للمه غنمو يکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورموس سره به دغنمو ښې لکه ديوه مستانه اتڼ چې بېوه سبله خوا خوځېدې خو ترخلقي وحشت وروسته دا دبنته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د ټانکونو او توپونو اربند کتار پنډ شو او هليکوپترو پرې د پاسه وزروزنه وغوړول .

اوس نو د مقابلې ميدان راننودي و - پل په پل د يوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو سترګو کېده .

اوس نو ښايېده چې د ټانکونو او الوتکو تر اور لاندې هر څه نينه شوي واى - هغوى بايد خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ يې بېرته فعاله کړي واى د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې يې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي واى .

دلته يوځل بيا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي ميټنګ جوړ کړ - ځوينو ته يې د سېچي نقشې وغړېدې - خوځاينه په ګوته کړاى شول - دوه درې ځايونه نور هم په نښه شول - يوځل بيا هرڅه له سره وکتل شول .

... او یو ځل بیا ترټوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تیزۍ پر ښاخه سړک خپلې پولادي زانې ښخولې . د مخابرې د ماشین مؤظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکزسره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کږې وږې لیکي ایستلې وې چې د ورو په څیرو کې یې لاړې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ګولې د لمبو کرښو یکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه .

د یوه مجاهد د غټ پټکي ، د کارتوس ډک کمربند او د ټوپک خونړي شپیلۍ به هغه خپل ځیګرته ځیږ ـه لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې یه هره لحظه د هغه د زړه مزې راسستول ، د ډن د خوب احساس او دورو ، کردونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وبرې او سپیرې دښتې د دوه لارې پرسر چې ېځوا به للمه غنمو یکرنګ پوښلې وه او د شمال له ورمو سره به ږغنموښتې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه سپله خوا (خوځیدې) خو ترخلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د ټانکونو او توپونو ابند کتار پند شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول .

اوس نو د مقابلې میدان رانودې وُ - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو سترګو کیده .

اوس نو ښایېده چې د ټانکونو او الوتکو ترا وړاندې هرڅه نینه شوی وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې ېبرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي وای .

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - مخونو ته یې د سیمې نقشې وغوړېدې - څوځایونه په ګوته کړای شول - دوه درې ځایونه نوره هم په نښه شول - یو ځل بیا هرڅه له سره وکتل شول .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هرځين جاج واخيستل شو- د مخابرو غږونه بيا پورته شول ، د خيرت راپورونه تبادله شول ، د وړاندې تګ خبر تېر شو او د تيارۍ او حرکت وروستى اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپټرو له پاخه سړک نه د خام سړک لوري ونيو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بړبوکۍ راپورته او پر دوړې پيل وکړ، ګرده لارې يوې او بلې خواته دزې کولې - د صاحب منصبانو پر ځونډو برېتونو د تورو دوړو پردې يو پر بل پسې غوړېدې او د خولو ليکو پرې له يوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې ليکى ايستلى داسې لکه چې پرځېرو يې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوي وي او يا يې د دوى د رسوايۍ او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وينو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې دغره ونښته .

ګولۍ وچليدې - ټانکونه وغورځېدل - الوتکى وغرمبيدې او اوروونه ولوريدل .

د يوې خوا وسله يوازې ټوپک و او د بلې خوا درانه اتومات ټوپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکى او ...

جنګ ونښت او بنه تود روان و، مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولى و ، په ډېر احتياط او باورې دزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بېځايه ونه لګيږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسې ځاى به يې

کوت لکه چې په ګولۍ يې زړه نه کيږي - ځکه له هر يوه سره يوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې داسې تنګ شو چې زړه به يې وړمړ سم وبرېښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شليدونکى تسلسل کې به د مجاهدينو د برېي تنهار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ يې په شا شړلى وى .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سيمې د شاوخوا استوګنو بودا ګانو- ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غروکې تېروله - سهار به چې لا لمرخېژه نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بيوه ښتوره ليکه خوځېده .

تر اوچې کلي ته راورسيده نو لوړي يې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمدمنير اخند زاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلى وو - خو هغوى يوازې خپل سرونه ايستلى وو کورونه ټول ډک پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراك د يګونه او کټوى هم سلامتى ايښې وې .

د هرځينو جاج راخيستل شو - د خپلو غرونو په اړه د ځينو پوځي ټولګيو په باره کې هم اطلاعات واخيستل شول ، د خيرت رابورنه تبادله شول ، د پرانديز تګ خبره هم شوه او د تيارۍ او حرکت وخت وټاکل شو . اطلاع ورکړه شوه .

هيلیکوپټرو له پاسه سړک ته د خام سړک لوری ونيو - تانکونو هم له خام سړک نه د دوه برېکو پيل وکړ ، ګرده لارې يوې او بلې خواته وزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو برېتونو د تورو دوړو پردې پورته وې غوړېدې او د خولې لېکو پرې له يوې او بلې خوا لکه ونه نقشي ليکې ايستلې . داسې لکه چې پرځپرو يې د سيمې د نقشي کرښې کښل شوې وي او پاپې د دوی د رسوايي او ماتې لارې په نښه کړې وي .

د پولادو اوو پينو مقابله پيل شوه دايمان او اوسپنې وغره ونښته .

ګولۍ وچليدې - تانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمېدې او اورونه ولوريدل .

د يوې خوا وسله پراخې توپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ، تانکونه ، بمونه ، الوتکې او . . .

جنګ ونښت او يوه تود روان ؤ ، مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولي ؤ ، په ډېر احتياط او باوري ډزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بېځايه ونه لګيږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوت لکه چې په ګولۍ يې زړه نه کېږي - ځکه له هر يوه سره پراخې دوه سوه ګولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې داسې تنګ شو چې زړه به يې وه هم سم ودرېښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شليدونکي تسلسل کې د مجاهدينو د برې تسهار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ يې په شا شړلي وي .

* * *

د ډېرې ورځې کېدې چې د سيمې شاوخوا استوګنو بورا ګانو - ماشومانو او تورسرو کړې وه په غرونو کې تېرولې - سهار به چې لا لمر خپره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بيوه ستوره لېکه خوځېده .

تواچې کلي ته راورسيده نو لوړی يې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمد منير اخند زاده د کلا پرخوا تانکونه راوګرځول - له کلا بېګا نټول کسان وتلي وو - خو هغوی پراخې خپل سرونه ايستلي وو کورونه تول ولک پاته وو - ترڅو چې په تنارو کې د خوراک د يګونه او کټونو هم سلامتي اينبې وې .

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدينو مقابلې او بريدونو له اخ او ټوخ نه غوږ څوړلی وو. د عسکرو مرۍ خو زياتره ترې پاته وو خو د ټوپلو زړکيو يې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نيستې.

کلي ته په رارسېدو تانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقيان په يوه ساختګي ناڅاپه اندازې پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په يوه او بل کوټه ورايله شول، ګرانبيه څيزونه يې په خوړا وحشت راايستل او موټرونو ته يې اچول - او دغسې يې د کلا ستري دروازې ته ډينامېټ کېښودل او اور يې ورته کړ - کلا يې وسوځوله.

له نورو کورونو يې هم ډېر څيزونه ولوټل حتی د بېوزله کورنيو ديوې غوا ژير غوړي يې هم ور پسې پنښودل.

د خلکو د تيار په ترڅ کې چې کوم خلقيان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخيستلو له پاره بېګناه وږنو ته لاس وا چول شو - ډېر کسان ژوندي ونيول شول چې بيا يې هيڅ درك ونه لګيد.

له کورونو چې تور سرې - او ماشومان غږونو ته ختلي وو دك دك کوږ ترې پاته وو، کوم يوه يې چې څه وخت ميندلي و څو خپل قيمتي څيزونه يې بنځ کړي چې صغم په خوړ ځوکې توول خراب او له منځه تللي وو.

ځاروي په شپو شپو په اخوړونو نهر ولاړ وو د نوي پېښتني او تانکونو له ډزو. ژوبو هم پري شلولي وو او يو بل ځای ته تښتيدل خو روسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بيا به د ډېرو سختو

ډزو او بمباريو پر وخت هم پر اخور کرار ولاړ وو.

عسکري قوا د چك په هو تول کې ځای پر ځای شوه - مجاهدين په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره يې تياری نيوله چې يو ځل بيا د کفر او الحاد بې ننګه بريځو ته د شهيدلی انجام ننداره وښيي نو همغه وو چې په سيمه کې يو ځل بيا ترتوپان وراندې چوپتيا خوره شوه!

خلقي صاحبنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توخ نه غورځولي وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ژوبلو زخمیانو یې نور هم پر اعصابو تېرې چرې نیستي.

کلي ته په رارسیدو تانکونو مخه د کلا خواته وکړځوله خلقیان په یوه ساختگي ناتحانه اندان پر کلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بله کوټه ورایله شول، کړانبیه شیزونه یې په خوړا وحشت رایستل او ماتوونو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته دینامیټ کېښودل او اور یې ورته کړ - کلا یې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم دې شیزونه واوېتل حتی د ببوړله کورنیو دیوې غوا ژیړ غوږې یې هم ورپسې پنسبودل.

د خلکو دتیا مر په ترځ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس وا چول شو - د ډېر کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درك ونه لګید.

له کورونو چې تو سرې - او ما شومان غرونو ته ختلي وو دك دك کورونه ترې پاته وو، کوم یوه یې چې څه وخت میندلې وفعنېل قیمتي شیزونه یې بنخ کړي چې صفحه په خپرو ځوکې نتول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخوروونو نهس ولاړ وو. دنو پوستیان نیا سکونو له ونو. ژوبو هم پېرې شلولي وو او یو بل ځای ته تښتیدل خو وروسته چې له ونو او ځنګلو سره اموخته شول بیا به ډېرو سختو

نړنو او بمباریو پر وخت هم پر اخوروکړار ولاړ وو.

عسکري قوا د چك په هوتل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریخونه د شهیدانو انجام ننداره وښیي نو همغه وو چې په سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان وراندې چوپتیا خوره شوه!

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان ادا کړ!

ماز یګرنی لمر له درې څخه په تیزی سره خپله لمن ټولوله - پل په پل یې د غرونو له لوړو نه لمنو څخه پسره خپلې وروستۍ وړانګې ځلولې او له وړو غونډیو سره یې پخپله سر بخونه رښتیا په مخه ښه کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته انداز د ننګي غاړې ولاړ وو او په ډېر غرور یې د خپل هیواد د بیرونو او ویاړونو ننداره کوله او سره هغه کوم چې خوږ لمر ډوبیدو ته نژدې کیده او ژیړیده دوړه په سیمه کې د یوه بریمن خوځښت ازانګې خپرېدې.

د مجاهدینو په یوه ډله لیکه د غونډیو له پاسه جګیدله او کوزیدله شا وخوا دلې دلې توپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب څرګندونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې بریښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي
کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پس شملو
پټ شوي او چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې .

د وګړو یو جوړک او بهیر له ګرېوانو او د یوې نقطې شاو خوا
راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له ښکالو سره دلاسه په اوږدو
کې د کوروونو له ماموښو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو اسګانو ور سره
غبرګېده . د کلیو ځنې ته د ماشومانو وېرې وېرې وږې د دغه خوځښت ننداره
ته ولاړې وې - داسې ښکارېده چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه
هیبت او وجد ځلکونو بریښنا ییزه تور بریښ تمثیلاوه .

د ماښام د لمانځه وروسته د کوروونو سپین سرې لا له خپلو
اوږدو دعا ګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تند رېزه باروتو
د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل -
زیاتېده او د امېدونو او هیجانونو سمندر ستوپاڼي کېده .

ستورې یو یو د آسمان پر تندي وځلېده - سپوږمۍ په ورو
تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې
ننداري ته سر راپورته کړ . مجاهدینو له شلو رو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې
ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه ځواني دلکشي
نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټې نه پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې ګوتې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې
هغه هم د خپلو کمونستي منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر
عسکرو د غوصې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې
هڅول .

د هوټل د شیشو تر تود د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې
ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرګ کیږ بلوشپې د تیارې په سینه کې یوه
او بله خوا ښغلېدې .

مجاهدینو د ریو خوا وته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه
دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه څومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل
ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره تېنګېده له دښمن لوري اور لوړن
وړ کېده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د
بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د
مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورک کړی وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله

له سترګو یې داسې برېښیده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي
کوم بل لیري ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پس شملو
پټ نیلي وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې .

د وګړو یو جوړ او بهیر له ګړنګو ویرو لارو د یوې نقطې شاوخوا
راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان ؤ چې د پښتو له بنګالو سره دلاې په اوږدو
کې د کوهونو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعاګانو اسګانه ورسره
غبرګېده . د کلیو ځنې ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداري
ته ولاړې وې - داسې ځیر یې کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې
هیبت او وجد ځلکېدو برېښنا ییزه تند برېښ تمثیلاوه .

د ماښام دلمانځه وروسته د کوهونو سپین سرې لا له خپلو
اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د تېرو کو د ونو تند ریزند بارونو
د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ونو تسلسل -
زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ستوپاني کېده .

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ورو
تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې
ننداري ته سر راپورته کړ مجاهدینو له شلو روخوالو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په شکل هوتل کې یې ځای نیولی ؤ تر محاصرې لاندې
ونیو .

د چک هوتل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه غږونه دلکښي
نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټ نه پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې ګوتې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې
هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر
عسکرو د غوښې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې
هڅول .

د هوتل د شیشو تر تود د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې
ښخې کړې وې - او له هر لوري د مړو کیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه
او بله خوا ښخلیدې .

مجاهدینو د ریو خوالو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه
دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه سنتنې لړزولې ..

او چې شپه څومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل
ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګېده له دښمن لوري اورلوډن
ورکېده .

د هوتل دننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د
بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د
مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورکړي وه - هېنو به یوه طرحه وړاندې

کوله او څېنو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پېشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول. او په پای کې به یې تول ډوګ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو- کنځلو- ترټلو او ډزلو سره او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د مشکو او درنو ماشینډارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د ډېرې مهیبه او درنه بڼه نیولې وه.

سپوږمۍ د اسمان پر تنتو خپلې پلوشې خپرې کړې وې- داسې ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو پر کړنو دار بې غیرتۍ او شرمېدلې ماته په کړو کړو خاندي. د مجاهدینو خوځنده سیوری چې پل په پل یې دوراندې تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او بشتل را او ښتل.

سیند نن بیا هرام یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي.

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګېده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې وار په وار کرارېدې- د تېښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تر ې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه- یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمېدو مخه وه- او د تسلیمېدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ترېخ زاړنده لمبې ترې چارپېر شوې؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پارېدلي او تږېدلي ولس منګولو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي! خو پدې نپوهېدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی...

سهار لا سپېدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې- د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ېره ټه بېرته زیاتې او سختې شوې.

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکارېده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي.

د پېرې کلي د جومات د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمېدو غږ پورته شو او سلهې یې پر ځمکه کېښوده، مجاهدین فاتح پرې وېره خپل- او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ.

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول . او په پای کې به یې ټول ذوکک او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کوږونو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو شپې د ډېره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پرتم خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر کمونیزم دار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته پر کرکرخاندی د مجاهدینو خوشنده سپوږمۍ چې پل په پل یې د ورانده ټګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله اوښتل راوښتل .

سیند نن بیا مړاوی یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خوږنده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او وروسته د دښمن د مقاومت بوږجلونه سړېدل او ډزې یې وار په وار کراریدې - د ټینګښتي ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان نتړي د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بیرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ځپاندې ډبغرانده لمبې ترې چارپېر شوې ، که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاڅیدلي او ټپلي ولس څه ګوتو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د هرې بهرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیرې کوي .

د پیرې کلي د جوماتو د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو او سلاې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورو ورو ننوتل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او تول ولس د ورور ولۍ په منځ سره راغونډ شوي وُ

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پرمخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو - یوې خواته به چې سرې کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې تر سترګو شو چې هر څه به ورته بدل او بل ور بریښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې - خود همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئین ماحول مسلط وُ چې وکړو په پوره ډاډ خپلې ژوندچارې ترسره کولې ، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي ، کراه کراري وه او د خلکو د اند ښنو پر ژبغړانده اوراو به توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ وُ ولایتونه ، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې لا هم په دغسې یو امناک او ډاډ من چارپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سړی حیران شي چې په دغسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په تش لاس له یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي څنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پېوستون او د یوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ رېښې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړي د ملي کټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لاره کې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وتړل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو بېلګه خورا لږ میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او د حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېریال کې د همدغه ټولنې له کوتو جم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې همېش یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو پالل او د هغوی دارتیا وو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار بېله کوم شور او کړکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جوماټ ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سړی فکر کاوه چې دا کار ونه پخپله کېږي دا هر څه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد ونو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته مشرتیا کل شوې وه خود ښوایي «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه بل مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ښوایي د خانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بشپړ دیموکراتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کړځوونکو له خوا په چا څه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومیاتو لوري دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. را ولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې برېډونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل او د خپلې ریا په څپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. دلته د مجاهدینو وروستۍ پایګاوې وه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو برخو او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اړه ترې ګټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ښوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خوځې بولۍ دولسونو ترمنځ رابنې وغځوي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګرنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړې دملي کتو په جهت او د هېواد دیت او آزادۍ د دفاع په لارکې یخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړي د هغو بېلګه څورالبر میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چا پېرچل کې د همدغه ټولنې له کوتو جم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاع کې ښو کې سنګرونه نیولې وو پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم دولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل واربېله کوم شوراو کړکېچ ټخنه پخې دودېږه ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په د پرنظم او او دون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې څنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا کارونه یخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد ونو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپین ږیري مشر تاکل شوی و خود پخواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو دغو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې دول پخواني د خانۍ او ملکۍ روست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بشپړ نیمګړتیا او کمزورې نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کړځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومیا تو لوړۍ دی چې څه وړ یه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره را ټولېږي. راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي.

* * *

د سیمې برېدونه تاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رېپېدل او د خپلې ریا په شپو کې یې دولس د آزادۍ او پرېتم تسرا فې غېږ ولي. دلته د مجاهدینو و روستۍ ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنترول ترڅنګ یې د دفاع دلو مړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو برخو او مرکزونو پورې غزېدلی ګو ، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اړه ترې کتوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې پخوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونونه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلاځه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او ارې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لېونتوب او دګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګرد جنه کړه او هغه شورایي نظام یې دګوندي مسا بقو او ګوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت د استقرار او پا ینښت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمټې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا څیره ته وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه ترارغندي پورې سړک تهول ټانکونو اونورو پوځي وسیلو اولاریو نیولی وو چې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان د پاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له د ښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي انګېرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې دراتګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د میندو خویندو او مېرمنو له خوا ډېره ټینګتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېرشي . خود

د غلا ځه هم و نیول شوه او هېڅ داسې پېښه و نه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پر ولسوالۍ او محکمه ورنه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دېوبل ترڅنګ و درېدل. خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلیونتوب او د ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن، ورورۍ او اطمینان فضا تر د پره ګرد جنه کړه او هغه شورایي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه.

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت د استقرار او یا ښت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې په غوجنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د بریښنا فابریکه د اولس په ګټه فعاله وساتله شوه.

... او سهار لمر لاځیره تروه وهلې ...

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد- خبر له کابله راورسېد لی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندي پورې سرک تول تانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریونیولی وو چې مخ په وړاندې روان وو.

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي. خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی- که څه هم په رواوالی کې یې هېڅ شک نه درلود خو خوړل یې د ځان د پاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی دا سلام په لار کې وسله را پورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده. له دښمن سره له جګړې هم سخت او دیتانک او بم له مقابلې هم ګرانه، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي الکیرنه.

لمر لا نه ؤ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون دغوې د رانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو. په تېره په کورونو کې د میندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګښتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي. خو د

هغوی همداڅوندوُ که داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټ سره هغوی کار پر پرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبورو د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه وویل؛ چې که حالات خراب شول او قوه را ورسېده ځوک واره پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بیاري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غړو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګانګری درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست و. له ستړکو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه دمقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تیلفون انډول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر ورکړ. د تیلفون غوږی یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصرې جملې ووېلې او د حرکت بولله یې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ او ترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د سا تونکو په ستړکو کې یو مهیب حرکت تر ستړګو کېده دشورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو او ویرولو مرکزو، دا څه وخت بلا بیه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو دناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بیړې سره به یوه لوري ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غږ خپور او دغزا ډول وډنګېده د «الله اکبر» چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین را ورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وي او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښنه ناسته وه - دوی به ستړي وو خو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه ناانډوله جنګ ته روان وو خو د پوښاک او مانۍ فکر نه و. ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټیا نکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر ستړګو کېدل.

له هغې خوا ترغا ښونو پورې ډک وسله وال دښمن دزغروالو ټانکونو په بهیرکې روان و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی همداڅرنګه وو که داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راټولو سره هغوی کار پر مخ بیولی
زراعت به په ټپه ودریږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځیږي او
ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم له دغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه
آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور ؤ. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول،
خو دومره هر یوه وویل؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده ځوک واره
پدوی پسې مه لیږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهیږي او خپله
چاره کولی شي.

د شورا رئیس ـ مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د
شورا رئیس پخپل ګمانګري دراڼده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز ستر
شا ناست ؤ له ستړګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ
او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق
وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د ټیلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف
یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د ټیلفون
غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصري
جملې ووېلې او د حرکت بولله یې ورکړه.

د لږې شیبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس د نرۍ
او ترخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو
کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنی، لنډغری او د
سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو ویروونکی مرکز ؤ، دا څه وخت بله بڼه
غوره کړې وه، بېل نظم او نظام پکښې چلېده ـ بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې
خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورته نه لکه د خلقیانو د ناروا
واکمنی په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندي او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او
په بیړې سره به یوه لوري ته روانېدل.

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د
تیارسي غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو
منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل ـ خدای خبر چې څه وخت به یې
حرکت راکړی وي او څومره لار به یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې
د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښنه ناسته وه ـ دوی به ستړي وو خو د ستومانې
نښې نه یې لیدل کېدې ـ دوی یوه نا ارډوله جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او مانۍ
فکر نه ؤ ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو
مقابلې ته ورتږدي کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه یې ترسترګو کېدل.

له هغې خوا تر غاښونو پورې ټک وسله وال د ښمن د زغره والو ټانکونو په بهیر کې روان ؤ

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښې ایښې په نس وړې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا د حق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـ کوڼې وچلیدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داورګولې واورولې.

سهار لمرلا څیره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پرڅوکو د لمر طلایې وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریښې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کړس د دښمن د نړیدلې او وارخطا موقف ښکاره وکړ ـ لدغو لړزونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپلو غېږو پر بسترو کې راکښیناستل ـ د پوښتنو په ډول انداز یې یو بل ته وکتل ـ زړو یې وهېدل ـ په پټه خوله یې یو بل ته څو ځواره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هرڅه سره وویل او دیو بل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پرکورونو ورخېژي داوبوس په ډزو به یې کورونه ړنګ کړي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي......

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که توره ورانده تېره شي د هغوی د سر خطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ، مجاهدینو په دریو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوا به د مجاهد ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سړي به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوې کاڼي به هم اوره شوي وي. او ځمکه به پر بل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له هغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نوګولی به وختې د د دښمن پر بدن ښتې وه.

ښځو خپلې کاڼي چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې ـ چې یو ځای کې به یې خښې کړې نوزړه به بیا څه وړته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که توره راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نو رخو څه کوې چې د کورونو د زېړو غوړو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په پوله قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه د که تښتنه خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی تښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولی او په خنداکې په ووک غږ به یې ویل : ما ته یې د ګولیو په باران کې دوی دا بې ایمانه ترېکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لاړې خوا پښتنې اېلېلې په نس وریې مجاهد په خپلو پښتو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لاړې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه دحق او باطل د لبنکرو مقابله پیل شوه - کولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داورګولی واوروله.

سهار لېرلا څېره نه وه وهلې او د دګو غرونو پر څوکو دلمر طلایی وړانګو لا د نور کربنې نه وې ایستلې چې دغرونو پرامتداد دسرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او وریښې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس د دښمن دنړېدلې او وارخطا موقف څرګندوی وکړه - لدغو لړزونکو ډزو او کرسهار سره ماشومان دخپلو پربسترو کې راکښیناستل - د پوښتنو په ډول انداز یې یو بل ته وکتل - زړو پوهېدل - په پټه خوله یې یو بل ته څو څو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرځه سره وویل او د یو بل په زړه و پوهېدل - دسترګو دغه معصومانه جګړه یوعالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه دهغوی پرکورونو ورخېژي داو بوس په ډزو به یې کورونه نړوي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي...

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که توه وراندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ ، مجاهدینو په درېو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولی وو - لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو بېړ دوامدار باران وچلېد - سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه په مورچل شوی هغه څه کوي کانې به هم اوره شوي وي او ځمکه به په بل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له هممغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولۍ به وختې د د ښمن پر بدن ښبتې وه.

بڅو خپلې کانې چې د پښواینو پاچاهانو دوخت کومه ښه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څېزونو سره یوځای بل ځای ښخولې - چې یوځای کې به یې خښې کړې نو زړه به بیا څه وېرته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نړدې نور څه کوې چې دکورونو دزیړو غوړو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه دکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی تېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او بېرې به یې پورته وغورځولې او په خندا کې په ورک غږ به یې ویل: ما ته یې د ګولیو په باران کې دوی دا بې ایمانه تړېکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

په نبنه کوم خودا بې غیرته چېرته په تندي لګېږي دا هر یو په شا لګېږي هر مردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو د ځنګ بحاهد ته یې وویل که مې ستر ګو کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه نه ګوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او . . . . . . یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شد کوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مرډک د جبهه خاني پر موټر و منبت چې د ټانکو نو له منځه یو ډز اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغراندہ او چاودنه رامې نښځته وه چې نژدې ټانکونه اولاری یې هم هغلته پخپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده اولاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله اونه کړه.

اوچې له کابل نه د تېښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځاور و خواوو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او بریډ ونه کېدل. داسې چې هر کمو هرې ډبرې، هرې ونې او هر بوټي پرې بار ورونه چلول.

... او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له ځګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او نسواتو له لارې ځینې اقوام وته د هغوی سپین ږیری او مشهوري خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت تر چرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه وُ چې په کابل کې یې د ورډکو مشهوري خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریښو نومونه نیول شوي وُ چې د وردګو چک ته منسوب او لاد خرڅي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د مامورینو د دودي خورلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت وُ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر وُ، خو د دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې وُ.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه امین د مارغونډې ښایسته وُ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نښنه کوم خودا بې غیرته چېرته په تندي لګېږي دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړی په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو د ځنګ مجاهد ته یې وویل که مې سترګو کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نښنه کاوه ته هکوره ورته ؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او . . . . . . یو ځانګړی ځای په نښنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شه کوته نه راکاږله.

خدای خبرچې د کوم مجاهد ټوپک مردک د جبهه خانې پر موټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو درز اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغرانده او چاودنه داسې سخته وه چې نژدې ټانکونه او لارې یې هم مغلبته پڅپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

اوچې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو

هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځلورو خواوو او هوا نه څه کوی چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هر کمو هرې ډېرې، هرې اوني او هر بوټی پرې باړونه چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کارتمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوامو ته د هغوی سپین ږیری او مشهورې څېرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم وا ستوي.

همداؤ چې په کابل کې یې د ورځکو مشهورې څېرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریتو نومونه نیول شوی ؤ چې د وردګو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان مېلمانه شوې نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځوکې د داخله وزارت د ماموریتو د دودی خوړلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه امین د مارغوندې شایسته ؤ د

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېر کړ اوفر کې رانوټ ، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې .

ده وویل : زه دیوه پښتون په توګه له وردکو سره ډېر زیاته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دی په تېره بیا پرده ډېر ګران دی .

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې څخه وډېښې شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو تهوله سیمه وربا ندې په بل څ واړوي خوزما دا حالت په دغه مېړنې اوغیرتي قام نه لوړېږي نوداسې یو کار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي :

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وېړګو په مقابل کې دسختو جګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم .

ده راجلب شوېو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هرڅه چې د رسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ .

دپیمان په خبرو کې د چک ماموریتونه تر پلاله لاندې یو اخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي .

په سالون یو ډېرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ډرو -

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیا تره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ . داسې غمناکه چوپتیا چې سرې ځکه کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږې اوهسې یې سترګې غړېږې .

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګی یې څوخبرې وکړې ده هم د قام په دغه دردوونکې حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې د څوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې .

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یود بابالا شاه محمود اوالله دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یو لړ مسکو تیتو - وروسته د یوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي ، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی .

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپټر الوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې ډېرې ګولې وچلولې هغه ګولې الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې .

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نو د تولو پام هغه خوانه وو ، ماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه د هغوی دلږې شیبې دساتېرې ښه مشغولا وه ، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر او خپګان څخه ټوټه کړې - چابه بابېزه ایستودا چولې او یونیم به فکر ورته یووړې خوعمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اوبیول ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

حکومت په نمایندګی سالون تر په ډېرکړ اوفرکې رانوټت، دحق په جانب اوغمناکه پوذ په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم داېې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډېر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې څخه ودپیښ شویدی په خاصه توګه ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو تهوله سیمه ورباندې په بل ځ واړوي خوزما داحالت بدغه مېرني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یو کار باید وشي چې ددواړو خواو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګونه داسې کسان شته چې د وېډکو په مقابل کې دسختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هر څه چې د ره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبرو کې د چک ماموریتونه تر پلاله لاندې یو اخطار اوکواښ هم وړاندې شو او هغه داچې دامامورین دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو ډاره –

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې وو. داسې غمناکه چوپتیا چې سرې فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي او هسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي وو دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګی یې خوښي وکړه ده هم دقام په دغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دخوښتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره وکړه چې د وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یو د بابالا شاه محمود اوبل د بوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دیولړ مسکو تیتوټو – وروسته د یوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړ او با یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپټر الوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته نوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پر الوتکو یې بنې ډېرې کولې وچلولې هغه کولی الوتکو ته رسېدې چېرې شوې او کېدې شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپیني پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نو د توټو یام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالو به د هغوی دلږې شېبې د ساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته را ورسېدلې چا به له قهر او خپګم څخه ټوټه کړې - چا به بېزه ا یسته واچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم دماتي سندګانه اوبیبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپیڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکو د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو څکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرکل)، ۳- عبدالغني خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خر، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پغماني والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او څېنې نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا.

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خر.

۲- ډګروال عبدالحق د ښمنی په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردک د شیخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شیر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوړ نخیلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوړ نخیلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاڅکي ورسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه دېخلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوي وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه د پخلاینې ندی خو د جرګې رد ول هم سم ندی جرګه منو او سباېي پخپله کښته یې راو غرځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو تر منځ د څو ورځني مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تللو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پرچک او د ایر باد وګې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸ - ۱۰۹ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پاڼې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرګنده چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټول اوسېدونکی د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرکل)، ۳- عبدالغني خان

٤- بسم الله علاقدار، ٥- خدایداد خان خړ، ٦- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان

۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان،

۱٤- ملک شیر آقا خان، ۱٥- ملک عبدالرؤف خان، ۱٦- پخوانی والي اسمعیل خان،

۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان،

۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او نور.

دافغانستان دموکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللي

وې خو دهغوی د فعالیت سطحه او ساحه دېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.

۲- ډګروال عبدالحق د ښمنۍ په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

٤- حاجي موسی وردګ د شېخ آباد.

٥- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

٦- ملک شیر اقا د جلګي علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سېمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاڅونکي وېر سره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه دېخلاینې ندی او دا د رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه د پخلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او بنا یې پخپله کته یې راوغرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

(۱) وګ - پیرچک او دایر بادو کې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړدو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خبښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړل شوه د چې د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه بر کېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې او س هم له دوی سره داندېښنه وه چې توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکردو څه ور انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده- دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غروري او مشرتوب سره ډېر وړوکي ښکارېدل. د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او بې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو پولې مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي ؤ او د لارو دواړو غاړو ته ټوپک په لاس او په کارتوسو پټ ولاړو چې دلمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پروخت یو ډول طلايي وړانګې ښندلې او ځلګونه به یې کول- دوی په یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی ؤ دا سې ښکارېده لکه او بوس توپ؛ چې هر چا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه داخو ډېر درونده توپ دی- دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږېو د جرګې د غړو هرکلي کاوه او هغوی ته یې دخپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یې له کواښه دګډ عمل هم ترسره کې.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو ه خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړې وې په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړنا جوړ له احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې نه دي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وارخطايي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خود ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هېڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدا رنګه د خانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه ؤ ډېر ود تعجب په سترګه کتل خانګل د ناویو د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی ؤ او په ودونو کې به د ده آس په کرایه نیول کېدو او هېڅ توګه د داسې مجلسونو نو خانګل پخپله موضوع روښانه کړه ویې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان ؤ چې د جرګې موټر ودرېدا او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هېڅ هم ندی خبر بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان- دغه پوښتنه بیا هم د هغوی پر مخ وییو بل د روندګونګو ؤ چې سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول- د جرګې غړي په خپلو ځوکې هم یو پر بل نه وو ډاډه او داندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو اوجدلونو نه یواځې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د ګروپ مجاهدینو اوډ سیمې داوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړشوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم داهرکلي د زړه دپاسه هرکلي و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو د دروازې ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډېر او ډېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړې اوس هم له دوی سره داانديښنه وه چې توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رڅېم دناکړدو څه وړ انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له توپلي مشهورتیا، نخوري اومشرتوب سره د ډېر وړوکي ښکارېدل، د مجاهدینو دایماني پرتم، روحي ډاډ اولې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو پولس مانورې ترسره کړې دوی دلاړې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو د واړو غاړو ته توپک پرلاس او په کارتوسو پټ ولاړ و چې دلس ولړانګو به دکارتوسو سره د ټکر پرځت یو ډول طلایي ورانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بو ټوکې پټ کړی اوله پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ، چې هرچا یې په لیدو داخیال کاوه چې یوه داخوړه دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو اوغوښتو د جرګې د غړو هرکلي کاوه او هغوی ته یې دخپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یوله کواښه دګ عمل هم ترسره کړ.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیرخان د جرګې له غړو څخه خبرې پیل کړې اوله چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړې وې په مینه، سره سینه او په له موسکا دکه خوله یې د جوړ ناجوړ له احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوټکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بلکې نه یاشوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولې کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي پیل ته به بېره او وارخطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته دعدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هېڅ و نه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولې حالت په احساس نور څه و نه ویل هدارنګه د ځانګل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر و د تعجب په سترګه کتل ځانګل د ناوبود ورلو راورلوله پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده آس په کرایه نیول کېده او هم په هېڅ توګه د داسې غلسونو او ځانګل غیله موضوع روښانه کړه و یې ویل: چې لیه مدیر محمد یعقوب سره د سرک په غاړه روان و چې د جرګې موټر ودرېد او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هېڅ هم ندي خبر بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان - دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مخ و یوېل د روند ګونګوالي چې سره وې لږ ډول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو خولو کې هم یو پر بل نه وو راوه او دا انديښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتني په ځواب د هر سړه وخوځېدل او خوځېدل د هري خبري پې وڅوولي خوښا غلي وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي پې قومي وښل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه پخپل وار خبري وکړي او وېې ویل چې ولا به خلقیانو د نژا دي توپیر پرضد خبری کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتنانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل اولا ګلیا دی وایي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف ونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په مونږ وویني او بیا هم دوی ګلیا دی او د مرتجعینو تاپې په مونږ لګوی او س نو تاسي ووایاست چې مونږ مرتجعین یوکه دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وی مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړی شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسي زمونږ مشران یاست تاسي پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د خومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوی. زمونږ کورونو چور شول. بیواځې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ ځاروی هم د الوتکو په لیدو سره احساسوی چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. خو مونږ به د غه ډول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ ټانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل نه ورښیي د اسلامي جذبې او قومي زوړلې مخې سرټیټوب او انسانیت وروښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یوتن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې مونږ داسي فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولي جرګې څه ارځښت ولري؟ سړه لدې هم مونږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتي بار به اوږو ونشو کړ ځولی که چېري د سولې جرګه زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نېیي مونږ به پوره حوصله د هغو خبرو اترو او ریږدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې به لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لرې څه ناسته وه وې ویل مونږ پخپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسي ته یې زیات تاوان دراړولی دی خو تاسي هم صرفه نده کړې سرکونه مو خراب کړیدي او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چک هو ټل خو ولسوالۍ خپله عسکرو چې ونیې ګرځولي وه چې د جنګ په جریان کې ویران شو او بیواځې یو ښوونځی چې خوځله حکومت زمونږ پرضد دیوې اډې په توګه ترې کار اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نور مونږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسي یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پرکابل مو برېښنا قطع کړې. داوبو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لر آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تو یې کړو تاسي مونږ ته خپلي غوښتنې او شرطونه څرګند کړی کوم چې زمونږ له صلاحیته پوره دی هدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتنې په ځواب د پر سره وخوځېدل او خوځېدل د پرې خبرې یې وژوولې خو بنا غلی وجدي دا میړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه ځپل وار خبرې وکړې وې ویل چې وابه خلقیانو د نژادي توپیر پرضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتنانه د هزاره گانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل اولا ګلیا دی وایي چې انقلاب پر مخ تلونکی هدف ونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په مونږ وویني او بیا هم دوی ګلیا دی او د مرتجعینو تاپې په مونږ لګوی او س نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کیږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سوراوربل کړې شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران یاست تاسې ځپله په ټول قوم کې وګرځئ او ځپلو سترګو ووینئ چې د خومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوی. زمونږ کورونه چور شول. بیوا ځې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروی هم د الو تکو په لید و سره احساسوی چې د محشر ورځ وربانډې راتلونکې ده. خو مونږ به د غه ډول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ تانک او طیارې له لارې مونږ ته ځپل نږور ښیي د اسلامي جذبې او قومي زوړله مځې سرپټوب او انسانیت وروښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې کیږو نو چې مونږ د اسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه بږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم مونږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتۍ بار په اوږه نشو کرځولی که چیرې د سولې جرګه زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نښیي مونږ به پوره حوصله د هغو خبرواترو او ورېدو ته چمتو یو..... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لرې څه ناسته وه وې ویل مونږ ځپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سرکونه موخراب کړیدی او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دی.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د جګړه هو ټل خو ولسوال خپله عسکری چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې ویران شو او بیوا ځې یو ښوونځي چې څوځله حکومت زمونږ پرضد دیرې اړې په توګه تري کار اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نو مونږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پرکابل مو برېښنا قطع کړې. داو بوبند او نور ټول تأسیسات فعال دی.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کومې چې زمونږ له صلاحیته پورې دی هدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یو غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

غونډي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په دې
کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط داو ړاندې
شو چې زموږ بندیان راخوشي کړي که چېرې یې زموږ بندیان راخوشي
کړل بیا به نورو خبرو ته هم سر کېښېنو.

شورا داهم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځېنې به یې
له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي وېرېدل چې کښې مجاهدین یې د
برمته کولو خیال لري د همدې وېرې له امله ټول غړو ته د تلوا جازه ورکړه
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان
علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او یوه ته هم کوم زیان ندی رسېدلی. د ده پر تلوسه لرله چې د
جرګې له جریان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعیل خان مایار د جرګې په
نمایندګي د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پیمان یې مهم ټکي یادداشت کول. اسمعیل خان ډېر دلایل لرل چې
قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو
مامورینو د خلقي ګوند غړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو مخامخ کړیدی.

علي شاه پیمان وویل: ماغوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امین صاحب له وردګو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره
پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کېږي کې ترهکی، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکړي او حکومت مهرباني

وکړي...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردګو نه خپه
ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دی ناز ورباندې لري.

بیا یې وویل ربښتیا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ټل شوی
ولسوال ورور نه راغلل او راته یې وویل: چې زموږ ورور وردګو شهید
کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی. پیمان وویل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غیرت
باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون یم که چېرې زما په ولس کې داکار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرونو کې د جګړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د وردګو په شان اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتیا کله د نرمۍ او د پستې غاړې
او کله بیا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تیلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګندېده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزي قواوو قوماندانې ده
چې قوماندان یې د وردګو د تنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وویل نه، نه،
ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې امید نور هم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د وردګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا تیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا وروځې او اوږې بېځای وغوړځولې غاړه یې تازه کړه چېپه
سترګه یې لږ چوغه کړه د خولې ښي ونبکی یې بلې خواته کوږ کړ ویې ویل
د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د وردګو د هېوادپالنې پر روحیه لرم که چېرې

غوندي حق د جرګې غړو ته هم حاصل وُ چې بېله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط داوړاندې
شو چې زموږ بنديان راخوشي کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشي
کړل بيا به نورو خبرو ته هم سره کېنو.

شوراداهم هيله لرله چې بېرته جرګه به کابل ته نه ځي ځينې به يې
له قوم سره پاتې کېږي خو جرګې غړي وېرېدل چې کېنې مجاهدين يې د
برمته کولو خيال لري د همدې ويرې له امله ټول غړو ته د تلو اجازه ورکړ
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان
علي شاه پيمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هر کلی وکړ. هغه په تعجب کې وُ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او يوه ته هم کوم زيان ندی رسېدلی. ده پر تلوسه لرله چې د
جرګې له جريان څخه خبر شي همدا وُ چې اسماعيل خان ما يار د جرګې په
نمايندګی د جرګې د فعاليت جريان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پيمان يې مهم ټکی ياد داشت کول. اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې
قوم ملامته ندی بلکی لدې حالت سره ولسوالئ او د خلقي حکومت نور
مامورين د خلقي کوندغړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو ځامخ کړيدی.

علي شاه پيمان وويل: ماغوښتل جرګه له امين صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امين صاحب له وردګو خپه دی....

ما يار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوره
پښتو يې وويل:

... فرق نه کوي امين خپه کېږي کې تره کی، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم ونکړي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ
مالکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له وردګو نه خپه
ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دی نازورباندې لري.

بيا يې وويل ربښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ړل شوی
ولسوال ورو نه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور وردګو شهيد
کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غيرت
باندې ملنډی وهلی دی زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار
شوی وای او زما خلک په زور په موټروکې د جګړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پيمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتيا کله د نرمی او د پستي غاړې
او کله بيا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د تيلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې ښکارېده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزی قواوو قوماندانی ده
چې قوماندان يې د وردګو د تنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پيمان په تيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوری ته وويل نه نه،
کوره د سولې جرګه داده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د وردګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن يم وردګ ښه خلک دی.

دا معلومه نشوه چې د پيمان دا تيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.

پيمان بيا وروځي او اوږي يو ځای وغوځولې غاړه يې تازه کړ چېه
سترګه يې لږ چوغه کړه د خولې ښې ونبکی يې بلې خواته کوږ کړ ويې ويل
د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د وردګو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په اختیار کې وای ما به وردکو ته ویلی وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړی خو زماله واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زماله واکه پوره دی زه وردکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هېڅ خبره نشته.

خو له وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سړکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به ترهغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هېڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړی شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بېرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دواړو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي.

د دوی د لیک په رسېد و مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ور واستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته وښوده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامور، منصبدار ښوونکی، کارګر، سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردګو خلکو په دې پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه وتلې خبره ده - که چېرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو خوشې کول او په پیشنهاد شوې چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کار ندی - د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ موږ بل څه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بېرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نویو کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

ما یار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. داوځي د موسیٰ خېلو او سپېدونکی دا کسا غړی عمر وردګ چې د پرشیک ځلمی و او د نوی موډ شلت پتلون یې اغوستی و او ښیتلي طلایي ویښتانو یې د یوې پېغلې له -

زما په اختیارکې وای ما به ورڅکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خو زما له واکه وتلی خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه ورڅکو ته دهغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی دهغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خوله ورڅکو نه زما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړکړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د ورڅکو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یوځل بیا قوم ته ورشي. او دی به ترهغې د ورڅکو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې دول جرګه بیا ورڅکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یوځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړی شي بیا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له ورڅکو بیرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې دول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شوو ورڅکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریاناتو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتي وو چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. ددوی د لیک په رسید و مجاهدینو د اړولو ځوابیه لیک ورواستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د ورڅکو ګرفتاري روانې دي دغه کارموږ ته وښووده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د ورڅکو زیاتره خلک د مامور- منصبدار ښوونکي - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د ورڅکو خلکو په سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو ورڅکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه وتلی خبره ده - که چیرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندي - د ورڅکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړی موږ بالخره نه غواړو یو اځې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین برو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. داوخې د موسی خېلو اوسېدونکي د اکسا غړي عمر ورڅک چې د پرشیک زلمي او د نوي مودو شلث پټلون یې اغوستی او بېټلي طلایي وښتانو یې د یوې پېغلې له -

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یوشه ورانډې هم ؤ د
روشنفکرانو (۱) په نمایندګی پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې
وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردګ یې سخت محکوم کړل
ده له خپلو ستړکو نه د سره دنمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت
سره دوړځو او ستړکو په بېلوبېلو اشارو ویل: وردګوله بشریت سره
خیانت کړیدی د پرست جنایتکاران دی چې دافغانستان پوزه یې پرې کړې
ده - خارجي اتباع یې وژلي - جنایت وردګوکړی خوتوراو تومت یې په
خلقي دولت ورتپل شویدی .

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کده انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ
ده چې د وردګو بندیان به خوشې کېږي - جنایتکاران څوک نه خوشې کوي
وردګو داسې جنایتونه کړیدي چې که حکومت د خپلو نازولو ستړکو ته
ونه ګوري دوردګو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي - همدغه څونازولې دي چې
پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا
حوصله دېردوام نشي کولای .

مایار د عمرخبرې ترهغه ځایه چې وردګ یې جنایتکاران
بلل رد کړې او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په
قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي .

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه اوکتنه د دوی
په وسیله برابر یده مخ وروا ړاوه ویې ویل : د عمرجان په خبرو کې څینې
داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي
هیله ده پیمان صاحب نور مونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې
رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردګو ته د ده نیت سنه دی هغه
غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیا له ستړکو نه د سر د و پښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره
په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل : سوله امکان نلري ځکه
چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار
کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو وروړ
یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو
(مجاهدینو) قوماندان دی . ده د مثال په توګه وویل : حاجي
خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمي په جغتو کې
د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي .

هدارنګه زمونږ د اونغي یو ډګروال دلته ناست دی چې
سید حکیم نومیږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه
هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر وروړ یې په اونغي
کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانۍ پیمان نه
ؤ، په غوسه ناک د د غږ یې جرګې ته وویل : تاسې له جرګې نه بهنې
د چین اوشوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مسأله جوړه کړې ده تاسې
اصلاً دا مسأله نه حل کوئ اولا یې غوړ ځوئ او ددې له پاره چې دوردګو
په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وبنیې چې پدې مساله کې څومره
ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ
چې څو شپې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټیلفون کې
څه وویل ؛ یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل؛
چې موږ نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عملیا تو پلان تر لاس لاندې
لرو.

پیمان د دغه شهادت له اوریدو وروسته وویل : چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یوځه وړاندې هم وو. د روشنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردګ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سرد نمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره دوڅوا و سترګو په بلوبلو اشاره وویل: وردګو له بشریت سره خیانت کړیدی د بریستر جنایتکاران دی چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې ده - خارجي اتباع یې وژلې - جنایت وردګو کړی خو تور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بندیان به خوشې کېږي - جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنایتونه کړیدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو نه ونه کوري دوردګو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي - همدغه ځونازولې دي چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله د پردوام نشي کولای.

مایار دعمرخبرې تر هغه ځایه چې وردګ یې جنایتکاران بلل رد کړې او بو ځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه اوکتنه د دوی په وسیله برابره ده مخ وروا ړاوه ویې ویل: د عمرجان په خبروکې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمون معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردګو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي.

خو عمر بیا له سترګو نه د سرد و پښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جګړو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

همدارنګه زموږ د اونځي یو ډګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر وروړې په اونځي کې زموږ پرضد په جګړو کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک او د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښځې د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غونډې یوه مسأله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مسأله نه حل کوئ اولا یې غوړ غځوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندي او وښيي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند وکړ چې څو شیبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټیلفون کې څه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې چېرې نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې ورد کو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د ورد کو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه مونږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولی دا کار د جرګې له اصولو سره د بې‌معنی معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډیر سخت دی خو د هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یدې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اوڼخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و، بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل وړور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره راغلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بوري په جامع جومات کې راغونډیږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخکې د اوو بجو په شاوخوا کې له تا سره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګوري که چېرې حالات خراب وي نو سره به و پوهیږئ او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هڅو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چېچې نظامي حکومت ترتیخ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو ترا ته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وبویست پدې دومره موده کې د پرو کسانو نه پوره ته او کښېنه و کتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هېڅ هم زه په نه شو تېنګولی ځکه دا ځل چې ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هېڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې ورډګو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتی په پنجشیر کې هم داشرارو - (مجاهدینو) څینې ډلې د وردګو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تېلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه مونږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولی دا کار د جرګې له اصولو سره د ښمنی معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه کې به دا دی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تېلفون یې راواخیست او وې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ما ته راولېږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به څه کیږي په نهو بجو د ده بورۍ په جامع جوماتکې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګوري که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه دمخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار له کوله هغو کسانو ته معلومېدای شي چې دیوه چپي نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو ترا ته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وویست پدې دومره موده کې د ډېرو کسانو زه پوړته او کښته وکتل دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه دیو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته و نه لګېده زړه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هېڅ هم زړه نه شو ښېنګولی څکه دا څل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنا ورکوله څکه دوی له څان سره بېله خپلې ناکامی څخه د ورلو هېڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخېلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ څنګه یوه نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ وېرې پرده غوړولې وه دېر وارخطا وو. له دوی سره داوېره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی د وېرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه وېره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه و یې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نور و مشرانو هم دا د ولس د مهربانۍ او د ډاډ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په ښو ښو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د وېرې او اندېښنې د له منځه وړنې له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په ریښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې ګڼ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري،) ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ تر ډېره توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو ښایي دومره مهم څه یې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي ؤ خو مشرانو یې پرېښنودل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېټی لیک وړاندې کړی شو د لیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او د دې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په ساره سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني مینې لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.
چګ ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د -
ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا
ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.
د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د
چګ ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو
کلي ستاسې له پاره انتخاب کړیدی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانیږو
نو دنو ستاسې خوښه چې که موږ سره په قوم کې پاتې کیږئ او که نه.
د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی
سره دا ویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د
اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی ځنې غچ اخلي.
او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه
په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د
اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی
دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه
پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه
واست نورو مشرانو هم دا دولې د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.
مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په
شو شوو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې
مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د
له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او
په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د -
حکومت نشئ کیدی (په ریښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول مثلاً غلی عبدالجلیل وجدي
همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د -
هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او د پرونورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو
سره یو ځای شول. او اوس یې کې شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري،)
ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو
او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلي که څه هم موږ ترې
د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس مو نه لېږو موږ
د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو
بیا یې دومره مهم څه پکې نه وي خو موږ ته هغوی یوازې دومره اهمیت لري
چې د هغه په وړلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.
د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ
واخلي ځکه د حکومت حملې د دوی ډېر یاران او مشران وژلي پرېښي ول
هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابنی او توطیه ګڼله او دلایل یې هم
وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده
د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپټی لیک وړاندې کړی شو د لیک له
لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو
وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې
او د دې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په ساره سلوک قضاوت
کولو ته رابولي هغه یې جرګې ته ولوست.
لیک داسې و:
د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!
موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د
پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ اوکله چې دجرګې غړومون ته - وویل تاسې د وردکو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو - زرهپوشو - درنو اوسپکو ماشینګنو او درنوبمونو یې کورونه وران کړي نړونه یې سوری کړي اوجوماتونه اوقرآنونه یې سوځولي. ښځې اوماشومان یې په غرونوکې د روزګار سړو اوتودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي اوډوډۍ ورکړشي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوڅه ژړلي وو اوزمونږ په غم کې موځان راسره شریک ښودلی ؤ - دادیوه ریښتیانی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل اودوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د تود او پیغور پورچاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندې بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستی کس پورې ځانونه دخپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خوبنه کاروشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښوکې وردکو کوم مسئوولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولي له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه - نورنو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت اوحزب کې هغوی ته ځای ورکوئ اوکه نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبره که چېرې تاسې اسلامي شریعت، حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتونولۍ نرخونه اوکاڼې په نظر کې ونیسئ اودبندیانو اونورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نوزمونږ نورې غوښتنې اوشرایط به هم ونه لري کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته داد درکول

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتۍ تورلو پیغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردکو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتۍ حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي - هماغسې خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وویل چې دوردګو مظلوم اوځپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځوانۍ دې برکت شه
د چک دسپین ږیروله خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د ښارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې دستګو تورعلي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې دول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د برکوچنی دی.

په عین حال کې د وی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې دعلي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږدو کې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردکو سپین ږیري تاسې ته په درنښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلو او آرزوو سره سم درته وظیفه وسپارې ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستیو شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې ورو ستنه واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې را وایستلي او پرمونږ یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ اوکه چېرې د جرګې غړو مونږ ته – وویل تاسې د وردګو په حال چې په کلتور او په شعور جګ الوتکو کوماندوی هلیکوپټرونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو – زره پوشو – درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه ورانې کړې نړونه یې سوری کړې او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولی. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سره او توده ته سپارلی دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړي شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوي ده یو څه ژړولی وو او ونږ په غم کې موځان راسره شریک شو ولی ؤ – دا دیوه رښتیا نې افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتنو او پښتنو لی کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه ده، پښتانه د تود او پیغور پوره چا ته نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندي بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستۍ کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قربانی کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه شي زغملای خو بنه کار و شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پیښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه – نو ونو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبره که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لاری نرخونه او کا ښې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نوري غوښتنې او شرایط به هم وړاندې کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي دقوم له خوا تاسې ته د او د رکولی

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتی تو لو پیغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتی حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړی دی – هماغسې خپلو ستر و مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وویو چې دوردګی مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځوانۍ دې برکت شه
د چګ دسپین بیرو له خوا

وکورئ د لیک په سرخط کې د ښارندوی لوی قوماندان د یپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندي د ستر ګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې دول د مخا طبو لمعنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډیر کوچنی دی.

په عین حال کې دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږد و جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین بیرو تاسې ته په درنښت کتلی او تا ته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپاري تر څو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې ورووسته واخیستل بیرته میز ته راوګرځید ستر ګې یې راوایستلې او پرمېز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتنو او پښتنو لی نه تېر

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ور څخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ډیللو په اړه درشیم د احربه هم د ورد ګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نه ېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

> یا تکیه دیوه خدای ده یاد تو ري
> په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (د افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیات استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوېدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د ورد ګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وکنبل شوېدی لوستونکي کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سم رسوم. زه د ورد ګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله ځامخ وکورم، که د وی د لته را ځي موږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما وربولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند انه تضمین هم ضروري نه چې داخبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دوهره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړکړي زموږ د بین اللملي دښمنانو نه به بخ شي او به خپلو د ېرګانو کې به وواېي چې وردګو د داخله وزارت دا منیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه:

د ېر وقدرمنو پښتنو زړورو سپینږیرو او ناز ولو د ورد ګو د ځک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېرشیان نه لیکم - خو د پښتانه یو خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله څمکه موده خپله آرامه زندګی وکړئ - د خلکو کوند تاسې سره کوم مخالفت نه بو رکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیا به اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وو وویل:

موږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو موږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو او خوښه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

نیم ، څه چې مې ویلې هغه سرته رسوم . زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او نږیانته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکوړم ، که د دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولی زه هم چمتو یم چې ورشم خوزما د ژوند د انه تضمین هم ضروري نه چې د اخبره کوم له مرګه نه ویریږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړکړي زمونږ د بین المللي دښمنانو نږونه به یخ شي او په خپلو ادېوګانو کې به ووایي چې وردګو د داخله وزارت د امنیې پوستې قوماندان ووژه - بیا یې قلم راواخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتې بڼه یې درلوده ولیکه ،

د ډیر و قدرمنو پښتنو زړورو سپینږیرو او نازولو د وردګو د ځک سپین ږیرو !

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسید د ستاسو د خط د ویلو نه ډیر خوشحاله شوم زه ډیر شیان نه لیکم - خود پښتانه یو خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان وروڼه یاست زما ستاسې په ماشومانو ، ښځو ، غویانو ، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مری په ننواتې بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده ، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوند تاسې سره کوم مخالفت ته بورکلوي او د ښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیا به اوسئ ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم .

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړی ته چې د علي شاه لیک یې وړی و ووییل ،

مونږ له لومړی سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ دول ملامتي موبه ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو و خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی .

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غولوي چې پدې حساسه مرحله کې ور څخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې دول د ولسونو د ایللو په اړه درڅیم د احربه هم د وردګو مجاهدو مشرانو د تدبیر ، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نړېندی شوه .

او هغه د خوشال بابا خبره ؛

> یا تکیه دیوه خدای ده یاد تورې
> په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه :

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب د ره افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون ، څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شویدي ،

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هد غو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُکښل شویدی لوستونکی کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او دحق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ دګ پاتې شول

وفادار شاګرد دخپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین څنډل ګومان تس نس کړی و و - دقانونیت عدالت او مصئونیت بګتی یې یکنواخته غږوله - څوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کی ورتیلی ؤ - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړی زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تورلست دخپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی ؤ.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولي سندره د هغه په سټغ آواز سره غبرګیده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوېي د بدمرغي کودتا د خونړي سباوون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کارنې کړي وو - دتره کي ډلګۍ یې د روسیې پرسفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی ؤ خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو د ورننستو

زینډی وراچوله.

د ده پر ورانډې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې ؤ له نورو ګردو د ننیزو مخالفتونو او ګواښونو څخه د هغه زړه تهول ؤ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړځوله.

وردګو ته یې له پخوا زړه ډک ؤ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرموونو شرمولی و، له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله نه وردګو ته ټانکونه او الوتکې ور مارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ ؤ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼې هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستهنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ژبغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرماڼۍ یې او ربل کړې ؤ د احساساتو غرغړېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سیلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لېوالتیا غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هرڅوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپد ونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې او سېږي له یوې مخې بې وسلې وو او د دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولري که څه هم په چړې او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شوې کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نه پېژندل او دغې متل پربنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ور ټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنۍ دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنۍ دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورځېدو سره ځمکه لکه د زلزلې رېږدېده - جازوونو داو باران اوراوه - د غازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

... او حق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ د کابل پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان
د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین څنګل کوبان تس نس کړي وو - د قانونیت
عدالت او مصئونیت بګنې یې یکنواخته غږ وله - ځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت
او دهشت یې پر تره کي ورتپلې و - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړي
زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په
تمه د داخله وزارت مرمخې ځړولې و.

هر ماښګر به د کابل له مکوریو راډیو څخه له آمونه ترا با سیند د عزیزولي سندره
د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبوه چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به
د ده سر خوري.

د غوبي د بدمرغې کودتا د خونړي سپاوون قوماندان ځان له نور هر دول خطر
څخه یې غمه کانه د پرچمیانو کارئې کړي وو - د تره کي ډلګۍ یې د روسي
پر سفارت ورتیستلي وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلی و، خو د روسانو غلچکي
برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو د ورپښمنو

زړینډی وراچوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې و له نورو کړدو د ننیزو مخالفتونو
او کوابنو نه د هغه زړه تول و، ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ
کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړه ځوله.

وردکو ته یې له پخوا زړه ډک و ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس
په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرموله و له همدې امله یې
د خپل بې جلب اقتدار له پیله په وردکو تا نکونه او الوتکې وبارش کړې. هغه وخت له
مجاهدینو سره نه راکټ و، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګن هلته داسې ښکارېده لکه نن
چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ښهږانده د لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د
استبداد پرما نې یې اوربل کړی و، د احساساتو غرېزه څپو یې په بله پسې د خوځښت
سېلابې موجونه توپاني کړل - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد
تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېدلې
غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو به توله سیمه کې اعلان
وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري
د خوات او سپدونکي چې د سیمې په لومړۍ برخه کې اوسېږي له یوې مخې یې وسلې
وو او د دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولرې که څه هم په
چریې او موشکش ټوپکونو هیڅ نه شوې کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیږندل
او د دغې متل پرېنا چې وسله هغه ده چې په لاس در غله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو
جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنې دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنۍ دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او
الوتکو مقابله پیل شوه - کړدو نه آسمان ته وختل د توپونو له غوړهې سره ځمکه لکه د زلزلې
رپېده - جاړونو داو ږماران او راوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنځولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام
اوکسات د جذبو تو پاڼي غښتو ته سپارل.

د جنګ په سرو لمبو او د کولیو په باران کې تور سرو زخمیان پخپلو کورونو
کې ځای په ځای کول او د شهیدو کې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو
په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړني ګروپونه دکښو شهیدانو او زخمیانو له
ورکولو وروسته په شا شول، تانکونه پر تشو مورچو ور وختل خو په دوهمه لیکه کې
مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځای سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیرې لیرې سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر
ته رارسول په دوړو او ګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یواځې
ځیرو او عقابي سترګو د ناځوالو او بې وسیو تر ښادورو ستې برې دسو یې او د پاو د امید رڼا
ښندله او د انتقام بڅرې ترې باد بدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند
ښپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو - د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته او
د غزا دول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو ټوپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات
یې بارونه چلول او د اور باران یې ورولې او هلیکوپټرونو د مجاهدینو د موږچلونو د پاسه
راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې
د مجاهدینو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول - غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د
د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ - هغوی چې بېوړول نه یو ړول وسله درلوده، تکلیف
یې رونبا نه ؤ او په سنګرونو کې په نوي جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې
تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو
سر ښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤ نو بیا:
اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې - راتګ او جنګ پر وخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه
وه چې د دوی د وجود غوښتې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه
غرونو ته لېږدول - کورونه به ټول تش پاته وو او تر هغې به چې د قوې پته لګېده
او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تر برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې.
خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیرې به په کورونو کې وو. وسله والو به جنګ کاوه،
او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه شاړله او ځانونه به یې ګوښه کول.
مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته ښځې به چې یوځ او
ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو پر مناسب وخت
ؤ - مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې بنه دخوند حمله پرې وکړه او خپل او دخپلو
ټوپکو زېرونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پر تنو به یې سرو مړک
یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تور
سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده - دا کلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې
ته نږدې پراته وو ځکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر
ګران ؤ.

په نږدې کلیو او کورونو کې سره له دې چې د پوځیانو د برید او تالاشی او د
ټول کور او کلي د تباهي ویره وه د تور سرو له خوا به کلک هوډ او څه اراده د زخمیانو
سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمر او شېلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې او ښریغرانده لمبې
ختلې د هر کلي او هر کور - د هر بوډا، هرې تور سرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

بنخولي او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام اوکسات د جذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په بڼلي کې تورسرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شېدو ډکې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورړسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنی ګروپونه د کمو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو چې نور تشو مورچو ورو ختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځای نې سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو او ګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا د وروستي بري د سوبې او د ژوند د امید رڼا ښندله او د انتقام بحري تړې باد پېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو تو پک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اور بڼلي یې ورولې او هلیکوپټرونو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته بې د مجاهدینو له پاره د دوډۍ وړل ناممکن وګرځول - غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سیني سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ - هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې نه وښانه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیان او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سرښندنې او مېړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

وُ نو بیا:

او که خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې ـ راتګ او جنګ پر وخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول - کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تره برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپینږیري به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول. مجاهدینو ځای پر ځای سرک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پر مناسب وخت ؤ - مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې سنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پر تنو به یې سره مردک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غمخوړنه کېده - دا کلي او کورونه طبعاً د سرک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نږدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ ویره وه د تورسرو له خوا به کلک هوډ او څه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شېلې څخه د جنګ، وینو او اورفوارې او شړېغړا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور - د هر بودا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمبارېو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر یم سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پرسرېې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش ټوپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تر ولسوالۍ ور رسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پس ورانديې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله و یا پرمنه سره او رسوا شکست یو له بل سره سترګې لګوي او هود به از موېلي نو د تانکونو کتار د دوړو او لوګرو په توپان کې د تېښتې مخه اخیستې وه او دغسې د حق د لارې د سرتېرو خپل او ټوپکو زړونه ډک پاته شول.

... او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پر ځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ژمی په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاور ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. - د جومات تونو تا واخانۍ بنې تو دې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې را غبرګ شونو د جومات د تبۍ سر او پېښاورګي بندار به د هغې په لید نو کتنو سره ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا یې زړه منلې وه چې د یخنۍ په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي ، په ځانګړې اندازه کې به یې ترلېږې لېږې د واورې غورېدلې څادر ته و کتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې پس وار ده د واورې لمن ورټوله شي بیا به و ګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نو د کابل په فتحه کې پاته څه دي تر ارغندي شاو خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې ، له قضا ما پښین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

اومرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر یم سره به ځمکه دامې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او د یوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړۍ کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش ټوپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پیره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یو بله و یا پرنه سره اوړ سوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هود یې ازموېږي نو د ټانکونو کتار د دوړو او لوګړو په توپان کې د تېښتې مخه اخیستې وه او د غې د حق د لارې سرتېرو خپل او ټوپکو زړونه ډک پاته شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پر ځمکه د واورې سپینه برېښنا غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ټړي په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاوته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو - د جوماتونو تاواخانې بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پیرې راغبرګ شو نو د جومات د تبي سر او پیتاوک بند او به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا یې نړه منلې وه چې دیخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي ، په ځانګړې اندازکې به یې ترلیرې لیرې د واورې غورېدلې څادرته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یې وار دا د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ وربېږي او نو د کابل په فتحې پاته څه دي ترا رغندي شا و خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضاما پښتین ورورسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

څوک پر هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور
به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.
خلک د مالګې، چای، بورې او نورو د ضرورت وړ لومړنیو موادو
له سختې کاختې سره مخ و له کابل څخه ورد کوټه د دغه ورمواد و په
وړو سخت بندیز لګول شوی و او په دې نامه چې "تاسې اشرار چاغوئ"
د سوداګرو ټول مالونه ضبطېدل.
په هغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي
خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او اباسیند سندرې او د هغه ستونې شلول
یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناري سورې پورته شوې
او چې پر سبا یې خلک پیتا ووهنو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله ګرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت یې کېنولی دی.
سیمې ته لږ دې څخې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه -
کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو څې مسلسل
دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورو توڅراغونه وژني او پر کړکیو به پردې ځړوي.
د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نږدې کړی ورځ خپروني وکړې
او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو
نشرات او د مجاهدینو راډیو خپروني سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي
ورځې څخه د مجاهدینو موقف - مورال، عظمت، برۍ او برلاسي او د ببرک د رژیم
او بادار وارخطایي دوه زړي - رسوایي او شرمېدلې ما ته جوت ـــــــه وه د

روسانو پر یرغل د خلکو د جذباتو په انګار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژمي کې پټرول وشیندل شي.
اوس نو هیڅ ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس
پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه د نږدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ
شول او د مرکز لوري یې ونیوه ــــــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه
ورسول څوله حالاتو او رااتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.
ماښیګر خواته د توپ پر پوچې څوکې د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو
په ډېره قهرماني په نیم متر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د بره برید
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوچې څوکې زیاتره برخې یې ونیولې.
له حملې مخکې مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د څوکې پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي یرغل تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او
فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورو نو سره یو ځای شئ، تاسې
زموږ ورو نه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خو د هغوی ضمیر یې داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و
چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني و.
مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له مخه تلو او ډېر لې په راورسېدو
د خپلو برید وتو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پرځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوکۍ پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند وُ. په
کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې وُ او چې ځوک مامور
به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه ورکوله.
خلکو د مالګې، چای، بورې او نورو ضرورت ورلو مړینو موادو
له سختي کاخته سره مخ وُ له کابل ځخه ورد کوټه د دغه ورمواد ویه
وړو سخت بندیز لګول شوی وُ او په دې نامه چې "تاسې اشرار چاغوی"
د سوداګرو ټول مالونه ضبطېدل.
په هدغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي
خپرونو لګیا وه او د امین د آمر او ابا سیند سندرې او د هغه ستونی شلول
یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو ځخه د ببرک ناړې سوړې پورته شوې
او چې پر سبا یې خلک پیتا وو هغوته را وو تل نو د اخبره خوله په خوله کرځېده
چې کابل ته روسان راغلی او ببرک یې پر ټانک سپور را وستلی او د
کابل پر تخت یې کېنولی دی.
سیمې ته لږ ځکې هم د آوازې را رسېدلې وې چې په کابل کې ځه -
کېدونکی دی ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو ځې مسلسل
د اعلان او خبرتیا خپرولو چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول
شي نو سمدستي به د کورونو ځراغونه وژنئ او پر ځړکیو به پردې ځړوئ.
د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی ورځ خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډیو
نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړی
ورځې ځخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، بری او برلاسی او د ببرک د رژیم
او بادار وارخطایي دوه نړۍ - رسوایي او شرمېدلی ما ته جوته وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژمي کې په اورونو وشیندل شي.
اوس نو هیچا ته هیڅ ډول سوال او شک نه وُ پاتې - کافر روس
پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سرغړونه
شول او د مرکز لوری یې ونیو. هم ——— مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه
ورسول ځوله حالاتو او د راتلونکی له پاره له پروګرام ځخه ځانونه خبر کاندي.
مازیګر خواته د توپ پر پوځي ځوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو
په ډېره قهرمانۍ په نیم ستر والوه کې چې نه سنګر وُ او نه کوم کمر او د برو برید
وکړ په میړانه وجنګېدل او د پوځي ځوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.
له حملې ځکې مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د ځوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي یو ځوانو تیری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او
فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې
زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خو د هغوی ضمیر داسې خپسې لاندې کړی وُ چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او د اهر څه یې له هغوی ځخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کنده کړی وُ
چې بېرته راکرځېدل یې ناشوني وُ.
مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو
د خپلو برید ونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې ترلاس لاندې لرلې خو د روسي
پرځونو وحشیانه یرغل نو رهم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غبتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنه چمتو کړې ځکه له روسي ججز پوځ سره مقابله ړ روانه وه دوی دا هم اتکل کړې ؤ چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي، هلته روسانو ذبیرګ په واسطه پولو ډمانو ډې ترلاس لاندي ونیولې خو بیا هدینو ته د همدغو مانو د اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لواړ وخوړ ولو مانو ډ ته د ېره پراختیا ورکړه آوازې داسي وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې کرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي ـ داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هر ځای چې وغواړي په غښنه کولی یې شي پدې ډول هر مرکز او حتی هر کور په آسانی سره له منځه وړلی شي ـ داسې بمونه ورسره دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي ـ دوی به سیمې ته ننوزي او په آساني سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګنډ ؤ چې د زعیم له یې د ریښنډ وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دا مونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی داد خلقیانو غوندی وحشیان ندي چې ووژنه او جیل ته واچوه ـ دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلی په غموغمتو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري ـ پخپله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله ؤ چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشۍ لړې ترېوه وخته ختمه کړه ورډګو ته له کابل څخه د غذایي او نورو لوموړنیو موا دو له وړلو څخه بندیزونه لیرې کړې شول.

خود ولس په مغزو کې د « روس راغلی » خبره ناسته وه ـ روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیویارک او پاریس غوندی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني ـ نه یې پرېږي دي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیرې هیڅ ډول توجیه نشوای منلی ـ روس چې خدای نه مني ـ له دین او مذهب څخه منکر دی ـ بخارا او سمرقند یې نیولې هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، د غو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی ؤ چې د دیپلوماسۍ څخه د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هیرولی. په رینښتیا هم چې د ولسونو حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټول په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساتنې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کراړ نه پرېښودل او دغه وړې ټول د روس او د هغوی د بریښو پر ضد یوه کوټلی سرتاسري او نه ماتیدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي ؤ داسې مقابله او مقاومت چې بري یې په تقدیر کې کښل شوی ؤ.

سنه چمتوکړې ځکه له روسي بحهز پوځ سره مقابله راروانه وه دوی داهم اټکل کړی وچې روسي لښکرې به پردوی سختې حملې کوي اوخونړۍ جګړه به دوام پیداکوي، هلته روسانو ډېرګ په واسطه یو لړ مانورې ترلاس لاندې ونیولې خوبیا هم دېښ ته دهمدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانو وخوړولو مانور ته دېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي اومکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن به سیل یا سرطاني ناروغیواخته کېږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هرځای چې وغواړي په غښته کولی یې شي پدې ډول هرمرکزاوحتی هر کور په آسانی سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وکړې دیوې ورځې له پاره بې هوشه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي اوپه آسانی سره به ترې وسلې ټولوي اوهغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې دهرډول وسلې اونورومواد و پته لګولی شي.

دا هغه آوازې اوپروپاګند وُ چې د زعرپله یې دریندوه، ددې په څنګ کې یې دتزویر دامونه هم غوړول اوهغه داچې اوس قدرت دپرچم ډلې ته رسېدلی داد خلقیانوغوندې وحشیان ندي چې وژنه او جیل ته واچوه - دانباري اومقدنه وله ده، لکه دخلقیانو دغرو اوشپنوزامن ندي دوی هرڅه لیدلي په غموغمو کوروچې لوی شوي او بله داچې دخلقیانوله وحشیانه اعمالو تجربه هم لري - څنګه ببرګ د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانوسره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله وُ چې دهغوی دوحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشې لړې تریوه وخته ختمه کړه ورډګرته له کابل څخه دغذایي اونورولومړنیوموا دوله وړلو څخه بندیزونه لیرې کړې شول.

خودولس په مغزوکې د « روس راغلی » خبره ناسته وه - روس کافر دی اودغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی اوس که روس دوی ته د نیو یارک او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځانونه وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې اوپرافغانستان تیري هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي اوپه هوټلونو اوشرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو اوپېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی وُ چې د دیپلوماسۍ څخه د سیاست لوبواومانورو هغه نشوای ترې هیرولی. په رښتیا هم چې د ولس د حافظه دېره غښتلې وې.

اوس نو د نړاوښځو ولړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڼې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کراي نه پرېښود ل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی دبریښو پرضد یو کوټلی سرتاسري اونه ماتېدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي وُ داسې مقابله او مقاومت چې بري یې په تقدیر کې کښل شوی وُ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

. . . اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم داسد میاشت وه- یوه درنده ، ګرمه ، اوږده او دوږمه شپه چې هېڅ سبا کېده نه .

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل ، نن آسمان روڼ او تکشین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوپچن آسمان پروېږيتش ووروو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپچنې شپې په سبا کېدونه وې خوبنه - نن د سپوږمۍ وږ ښېمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده ، داوړتکه سره برېښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېږه لغړه راختلې وي.

بیا هم دروژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پښتني د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزي رالنډ ول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې غېږه پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړه وینو او خولو لاسونه اینېي وو- اوږ د وسوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزړونه غوړولي وو.

نن د پښتمینې په چړګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مری پوهم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ غږونه یې تپ توپ وو یوازې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې . د سیند د ځپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له پانوسره کوتې نه خوځېږي سرې به ویل چې نن دا هرڅه یوه خوځښت ویره ځپلي غېږ کې نغښتي دي او یوازې همدا ستړي او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه اوښکې هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنوونکو سوچونو په سرا خیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جنګې کړې او پرهرژلي خیالونه یې سترګې پټېدو او ده ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې درونده سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او دستوماڼه بړګرانو له پاره یوه بله سترې ورځ دکار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته رادبره شوه .

دغې شپې دهغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمځو دهغوی پر اوږو دیوه دېر درانده بار نه هم درنده اوږه مولوونکې تمامېده او اوس بیا دیوې ستوماڼه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داود اسه له پاره کلیوال یو یو د وپالي غاړې ته راتلل ، داو بو ناارامه وله حرکت او دڅپو نا کراره آوازونو دخلکو د ستومان او کړکیچن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پرد ردمند اوخوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لږه شیبه کې نیمایي جومات ډک

... اوښکې په غوږ ځنګ وي!

بیا هم داسد میاشت وه - یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه شپه چې هېڅ سبا کېده نه .

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوېجن آسمان پر وېرېتتو وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوېجنې شپې په سبا کېدو نه وي خوښه - نن د سپوږمۍ ور پښمینو وړانګو هغه ځوانۍ ځلا نه درلوده، داوړتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېبه لغړه راختلې وي .

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پېښنی د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزي رالنډول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځنګه پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو .

نن د پیشمینی په چړګ بانګونوکې هغه ځوانۍ کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریوهم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ ونه یې ستړې توپ وو یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدوکې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې . د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د وینو له پانوسره کوتې نه خوږوي سرې یا به ویل چې نن دا هر څه یوه خوږجن ویر پخپله غېږکې نغښتي دی او یواځې همدا ستړې او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانمرګه اوتنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنوونکو سوچونو په سرانخیستي - تر خوخاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جنګې کړې او پرېږدلي خیالونه یې سترګې پټېدو او د مې ته نه پرېږدي .

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدوکې د سهار د لمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوهانه بزګرانو له پاره یو بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته رادبره شوه .

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمخو د هغوی پر اوږو دیوه ډېر درانده بار نه هم درنده - موقتي - اوږمولوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستوهانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داودا سه له پاره کلیوال یو یو دوه دوه یالي غاړې ته راتلل، داوبو نا اسنډوله حرکت او د څپو ناکراره آوازونو د خلکو د ستوماني او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یو بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمايي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعاګانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړ لا نه وه ایسته شوې د غرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمر خپلې وړانګې پورته نه وې غوړولې چې کړسهار شو
داکړسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړه ومنله چې د قوې دراتګ دا څو ورځنۍ اوازې حقیقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره ترماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه لاندې باندې نه کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره خبره
ده او چا د تیارسۍ او بريد قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سړو ونیتي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه
پلوه راغونډ شول. کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجورې یې ډکې
کړې، ټوپکونه یې سنبه وکتل، څپلې یې کش کړې. ملاوې یې ټینګې
کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بېرته وهلې. د حرکت لوری معلوم
و د غرې ډګرښکاره ګو او د قربانۍ او ازمویښت میدان راد برو. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت غوړېږي کوي، جذبات ورته لوری ښيي
احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجاروکوي. حالات یې د انتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او وېښې ورته د تویېدو پېشکشونه کوي.

نه داخبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک. دا د کوم تنظیم دی او
هغه د کوم....

هرڅه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نیغه وه، د ښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتمي. سړي فکرکاوه چې
یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه
آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې
خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنې ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل.
دوړې پورته شوې. د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته. د حق د ښمن
پټنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګرته په مینه او جوش یوله بل څخه
وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ د زړي کوي
او د ساتېرۍ ځخښي ولي.

نن دغه لار داسې درنه دو، پخوا و قوي قدمونو لنډوله چې منزل
یې دا ایثار او سرښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمع یې د خپلو
وینو په تیلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو درزا داسې نا کرار وه لکه چې د سرو
ګولیو مخې ته په توپرهوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و، یو سیلاب و چې په
غرمبېدو راروان و یوه سمندر دې خوا ځه اخیستی وه د انسانانو یو
ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و، موجونو غرغرې وهلې،
څپې په غورځنګ وې. قربانۍ سر په تلې کې ولاړې وې او د آزادۍ
یوه طغیاني ونه مه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکرکاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تړه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ایسته شوې د غرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمر خپلې وړانګې پورته نه وې غوړولې چې کړسهار شو
داکړسهار لکه دخطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوې دراتګ دا ځو ورځنۍ اوازې حقیقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه لاندې باندې نه کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

دسوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه
لحظه کې دجومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره مخابره
ده او چا دتیارسۍ او برید قومانده ورکړې ده.

نه له دې چې بحث او جدل وکړي، نه له دې چې سړو پوښتي،
نه له دې چې دحزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه
پلوه راغونډ شول- کمربندونه یې وتړل، د توپکو مجورې یې دکې
کړې، توپکونه یې سنبه وکړل، خپلې یې کش کړې- ملاوې یې ټینګې
کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بډه وهلې. دحرکت لوری معلوم
و د دغرې ذکر منکاره ګړو او د قربانۍ او ازموینت مهال راد برو. داسې لکه
چې څوک بولۍ ورکوي، وخت ګړې کوي، جذبات ورته لوری ښیي،
احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لارجاړ وکوي- حالات یې دانتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او وینې ورته د تویېدو پېشکشونه کوي.

نه داخبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک- دا دکوم تنظیم دی او
هغه دکوم...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېځلې او نیغه وه، دښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او دشهادت هیله حتمي. سړي فکرکاوه چې
یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه
آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې
خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولۍ ورکړې.

دجبهې لومړنیو کرښو ته دمجاهدینو کتارونه وخوځېدل-
دوړې پورته شوې- دتکبیر چیغو دره په سر واخیسته- دحق دښمن
پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ دګډ ته په مینه او جوش یو له بل څخه
وړاندې کېدل ته به وایې دڅاپه وړ روان دي دخوښۍ دزړې کوي
اوږد ساټیرۍ نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، ټینګ او قوي قدمونو لنډوله چې منزل
یې دایثار او سرښندنې هغه تلپاته مقام و چې دحق شمع یې دخپلو
وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې دزړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې دسرو
ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې دباندې راوځي.

دجذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و، یو سیلاب و چې په -
غورځېدو راروان و یوه سمندر دې خوا ته اخیستی وه دانسانانو یو
ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغړې وهلې،
څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او دآزادۍ
یوه طغیاني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکرکاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تږه، هر

ناو او هربوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغرېدل او مزايل په غرمبېدو شول، سيمه داورلمبه شوه د کوليو ږلۍ او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پرمخ دالوتکو ټولۍ او کتارونه داسي معلومېدل لکه چي هوايي مرغان په دغه کړجنه فضا کي د خپل سفر لار لټوي دوري شوي، لوګي شول نه ديو بل غږ اوريدل کېده او نه يو بل سره ليدلی او پېژندلی شوای.

جيټ بمباري، کولۍ آتشي، نيپام، او کيمياوي بمونو داسي محشر جوړ کړی و لکه چي ځکه يې ستوله په بل غ ارولي وي او هرسړي فکر کاوه چي همدا دي ژوند دی نوربه نو د ځمکي پرمخ هيڅ هم نه وي پاتي.

هليکوپترو راکټونه اوروړل او کوماندويي پوځيان يې کوزول ترمازديګره پرهره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي پوځيانو بهير رامات ؤ. او په هره غونډۍ او هرخوړکي پنډ ووښن له د برو او کمرونو پوځيان زيات معلومېدل - هره ډبره به چي سړي وليدلی شوای نو وبه ښوريده او پوځي به تري راجوړشو له الوتکو ټانکونه او نوري درندي وسلي هم کوزي کړی شوي، ټانکونه، توپونه، ميزايل او... تا به ويل له هرناو او غونډۍ سره يوي ځانګړي اوغونډ اړولي وي.

بنايي پوځي متخصصين او عسکري ماهرين يې ونه مني - دوی به د خپلو شميرنو او فرضيوله مخي حساب کوي - د ځمکي ساحه به اټکلوي وايي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ايجاب نه کوي عسکري قوانين دانشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځيانو ګنجايش نلري او...

خو دا ستر کوليدلی واقعيت دی خپله يې د کابل پوځي افسرانو هم تصديق کړی. د متخصصينو او ماهرينو شميرني او فرضيې خو هغه وخت هم اپوتې، غلطې او ناسمې وختې کله چي د روسي پوځونو له يرغل سره دوی په دوو دريو مياشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبيني کړي وه او دافغانانو غوراوي او مقاومت يې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شميرنو، فرضيو او نظرياتو ته کتل شوي وای نو دافغانستان جهاد بايدله سره پيل شوی او دبري تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

دافغانستان جهاد خو د نړۍ ډېري شميرني او اټکلونه اپوته وښودل ډېري مخکي وېيني او سنجوني يې ناسمي ثابتي کړي او ډېر نظريات او موضعګيرۍ يې بدلون ته اړ کړي.

د دغه مقاومت هڅونه، وسله، تکيه او قوت، هغه مادي وسايل او مهمات نه دي چي د پوځي زبرمولو تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله يې له کاره نه لوېږي او قوت يې نه کمزوری کېږي ځکه خو يې شوميخانيکي او نظري درسونه او نظريات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ايمان، عقيده، تصميم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - دوار سا بلاک لرونکي، نړۍ ته د استعمار ماتوني ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او ځپلو ته په ګوته کوي چي د وېښي په بيه آزادي حتماً اخيستلی شي.

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدم بوسي ته ځان
رسوي.

کوڅې وچلېدې، ټانکونه وغورځېدل او میزایل په غرمېدو شول،
سیمه د اورلمبه شوه د کولیو بزلی او د بمونو باران په اورېدو شو، د آسمان
پرمخ د الوتکو ټولي او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوایي مرغان
په دغه کرده فضا کې دخپل سفر لار لټوي دوري شوي، لوګي شول
نه دیو بل غږ او بدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.
جیټ بمباري، کولې آتشي [illegible] نیپام [illegible] او کیمیاوي بمونو داسې
لکه چې ځمکه یې سوځوله په بل ځ اروبلي وي هر سړي فکر کاوه چې همدا
دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پرمخ هیڅ هم نه وي پاتې.
هلیکوپترو راکټونه او رول او کوماندویي پوځیان یې کوزول
ترمازدیګره پرهره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه دکوماندویي
پوځیانو بهیر رامات ؤ. او په هره غونډۍ او هرخوږ کې پنډ ووتن له
دبرو او کمرونو پوځیان ړیات معلومېدل - هره ډبره به چې سړي
ولیدلی شوای نو وبه ښوریده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو ټانکونه
او نورې درنې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه،
میزایل او ... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو ځرقي او غونډ ارولي
وي.

بنایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منې - دوی
به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي
وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري
قوانین داشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري
او ...

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم
تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت
هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره
دوی په دوو درېو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبیني
کړې وه او د افغانانو غرور او ویر مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ
په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو - فرضیو
او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی
او بریې تر درشل هدو رسېدلی نه وای.
د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته وښودل
ډېرې ځکې و پېښې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او
موضعګیرې یې بدلون ته اړ کړې.
د دغه مقاومت هڅونه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او
مهمات ندي چې د پوځي زېرمولو تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د
دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې
نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شوميخانیکي او نظري درسونه او نظریات
مستقبل نشي ټاکلی.
دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په
ځواب وکړي - د وارسا بلاک لړزولی، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوند درس
ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم درې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو
او ځپلو ته په ګوته کوي چې د وینې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

...او هغوی خپل ارمان ته ورسېدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکارېده - د بارودو سوی بوی له هر لوري پورته کېده - له هرې خوا د اور باران او د ګولیو ږلی اورېده، په سترګو کې اوښکې وې چې وې خوږېنې ښه بدلې - سړو نه ستې کېدل - سینې غلبیل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوږونه باد بدلی او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اور ونه وو - لوګي ؤ او د بارودو سوځنده بوی. نن هره خبره او هر تصور د قربانۍ ؤ، د جنګ ؤ، د ډغرې ؤ، د شهادت ؤ، د برید ؤ، د یرغل ؤ، د بم ؤ، د ټانک او توپ ؤ، د زخم ؤ او د تپ او پرهر.

له کومې پرته، له کومې دبرې او له کوم لوری به چې د ټوپک ډزشو هلته به بیا اوربل ؤ - د بمونو باران او د ګولیو دندوکار به ؤ - هلته به بیا نه بوټی پاتې ؤ نه کس او نه دبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لوګی به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال ؤ چې تر د غو ښارو او کوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کورودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله چې یواځې دی ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو، د بمونو په باران

او د ګولیو په ږلی او دندوکار کې هېڅ ژوی روغ نه وي پاتې.
هلته چې د هر دروژ ځواب مرګ ؤ - د هر سنګر انجام په اورستي کېدل او د ډېر
لږ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.
هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
بریځو د دهشت خپرونکو پرو پاګندو ونو ژبې هم همدا ور چلېدې او همدا یې
ژبغرانده لمبې یې ښندلې.
هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم ؤ او هله چې مقابله د مرګ
غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه ؤ.
هملته او په همغه ځای کې د خدای ج دلاریا سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینې مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له ډغرې او مقابلې پرته بله لار، بله اسره، بل لوری او کوم درنه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو توپونو یې پرخوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
درانده او داډمن قدمونه اوچتول - دا وړ لکه چې هغوی یو تجارت په
لاره اچولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې سپکی ګټندوی بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج، د رضا ګټل ؤ - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

*　　*　　*

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

... او هغوی خپل ارمان ته ورسیدل

فضا تور او دود لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکارېده - د بارود
سوی بوی له هر لوري پورته کېده - له هري خوا د اوربارانو او د ګولیو ږلی
اورېده، په سترګو کي اوښکي وچي وې، خوږېني بهېدلې - ستوني ستي کېدل -
سیني غلبېل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښي بادېدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن ویني وې - اور و نه وو - لوګي وُ او د بارود سوځنده بوی. نن هر خبره
او هر تصور د قربانۍ وُ، د جنګ وُ، د ډغرې وُ، د شهادت وُ، د برید وُ، د یرغل وُ، د
بم وُ، د ټانک او توپ وُ، د زخم وُ او د ټپ او پرهر.

له کومې پرېښې، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چي د ټوپک ډز شو هلته
به بیا اورېل وُ - د بمونو باران او د ګولیو ډنډوکار به وُ - هلته به بیا نه بوټی
پاتي وُ نه کس او نه ډبره - هغه ځای به سوی او ورشو، لمبه به شو لوګی
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال وُ چي تر دغو بمبارېو او ګوله بارېو لاندې به نه څوک
روغ پاتي وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله
چي یواځي دئ ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږلی او ډنډوکار کي هېڅ ژوی روغ نه وي پاتي.

هلته چي د هر دروند ځواب مرګ ؤ - د هر سنګر انجام په اور ستي کېدل او ډېر
لږ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چي د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د
برېښو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ونوږ یې هم همدا ور چلېدې او هداسې
ږبغرانده لمبې یې ښندلې.

هلته چي مقاومت د حتمي نابودۍ نوم وُ او هله چي مقابله د مرګ
غېږي ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه وُ.

همهلته او په همغه ځای کي د خدای (ج) دلاورو سرښندونکي د وطن له میني
سرشار، د حق په مینه مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له ډغرې او مقابلې را د بخوا بله لار، بله اسره، بل لوری او کودر نه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو تویولو پر خوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه،
ډرانده او ځانمن قدمونه اوچتول - داوړلکه چي هغوی یو تجارت په
لاره اچولی وي - داسي تجارت چي ځانونه یې سپکي ګټندوی بلل او هغه د خپلي
ویني په بدل کي د خپل سر په عوض کي د خدای (ج)، د رضا ګټل وُ - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځي د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چي د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لاري یې د دښمن زور او وحشت
او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چي کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې خوا په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګر بانچې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرهېدلې ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ . او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
لمبې سړې کړې .

نه اوس هم دغه پوښتنې ته بې ځوابه یم چې څه ورپېدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو - چا
راغونډ کړي وو - چا قومانده ورکړې وه - کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوڅه کړې وه ، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې د دوله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړي د خاطرو یادګار .

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه .

سړی حیران شي - اوس هم بېدې سم نه شي پوهېدلی او بې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی .

دغه جنګ سهار له نخه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اورباران
پېلاوه او ټانکونو ، د کولیو بزلی ، خو حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې - غرمه شوه تکنده غرمه - ځمکه داور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سورلوګي . کرونه رغړېدل - غرونه نړېدل د
ډبرو پرخچې یا وېدلې خو خدای دلارې دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل - د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تندي
کې سړه شوه .

ژبې یې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د توپکو نو بارونه چلېدل -
د مرګ وېروونکې هیولا ورته نخاغ خپلې دارې را بیستلې وې خو د دوی -
سترګو هغه نه لیده . د دوی نظرونو د پر لیرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصور کول او د هغه لېوال وو .

تر دې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین وچې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول - دراکټ او د دهشکې مرمۍ - خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په ډېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې - بیل یې
خلاص کړاو په بوټو او شګو کې یې ښخې کړې .

د دښمن الوتکو ، توپونو او ټانکونو خپل ورځ ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی - د کومک غابرې چالانې وې - د سره پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله - نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسپی یې ورتر شرح کړه ماښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل بیا ن خپره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و - زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې .

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راویوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل : "... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او ترهغو بوټو او شګو لاندې ... کړې - تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... پنځه تنه ... هلاک ... ته نژدې کېدونکي یو ..."
دا کاغذونه یې له ... سره دیوه نړېدلی کمر په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غږې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دهغه سنګر ياد چې ټولو ساتونکو يې په دفاع کې دشهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل اوهغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود يې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او دهغوی د شرهېدلې ماتې تاریخ يې انځور
کړ. اوهغه مورچل چې په خپلو وینو يې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ټولمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته يې ځواب يم چې څه ورپدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قومانده ورکړې وه. کله څه ور او چېرته يې دا
پرېکړه غوټه کړې وه، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس را ټول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو يې له هرې حزب او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې يې د داسې ستري مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په ریښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي. اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او نه پوهېږي چې د
قدرت لاس يې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اور باران
پیاوړه او ټانکونو، د کوليو بړلو، خود حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وي. غرمه شوه تکنده غرمه. خمکه داور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سټرلوګي. کمرونه رغړېدل. غرونه نړېدل. د
ونو پر ځنځیرونو وېدلې خو د خدای دلارې دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی کوګونه له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سره ګولۍ به يې په ټټر
کې سړه شوه.

ژبې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو دوی د ټوپکونو باړونه چلېدل.
د مرګ ویروونکی هیولا ورته غاغ خپلې دارې را بېستلې وې خو دوی
سترګو هغه نه لیده. د دوی نظرونو د پېر لیرې بل څه لیدل. بل څه يې
تصور کول او د هغه لېوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین ځې درې
نور ملګري يې هم شهیدان شول. دراکټ او دهشکې مرمۍ خلاصي
شوې وې او س له هغوی سره دا فکر ځې له شهادت وروسته يې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په دېر اطمینان يې پایې بېرته کړې. میل يې
خلاص کړا و په بوټو او شکو کې يې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو دغه سنګر
د مقاومت غږ يې غلی نشوی کړی. د کومک مخابرې چالانې وې. د سره پوځ
هغو ستر و جنرالانو ته يې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله يې وسې يې ورته شرح کړه ماښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل بیا ره خپره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و. ز...
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم را و یوست د کاغذ پر یوه ټوټه يې په ډېر
اطمینان ولیکل: «... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او ... ترهغو بوټو او شکو لاندې ... کړې. تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو...»
دا کاغذونه يې له ... سره دیوه نړېدلي کمره په

UKOA

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوله کې کېښودل. تا به ویل چې هېڅ هم نه دي پېښ شوي، هېڅ خبره نشته او د چا نوک هم نه دی وینې شوی. دومره داده، داسې مطمئن او داورباوري لکه چې د هېڅ کوم خطر هېڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

د مازیګر وروستۍ شیبې وې. دوه نوي الوتکې راوړسېدې. په نوي بېړه او خونړي الوت. په دغه سنګر یې دری ځلور دوري وخوړلې او بمبارۍ یې پیل کړه. یو شېن بخون لوګی پورته شو او دغسې وروورو د سنګر د زړې کوار بدل.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له ډېرو داوسپنو ټوټې ډېرې معلومېدې. له کانو د تشو مردکو نالې ډېرې پرتې وې. د هر شهید څنګ ته د تشو مردکو انبارونه پراته وو. تراوسه هم او سپنې او تشو نالیو هلته پس د ډېرو او کانو څپله غلبه تمېکه ساتلې ده. هلته اوس دغه و یارمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړي شهادت او ویارمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوږند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

ډېري د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دي
چا ویلې داچې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library